

78. Z. 87. 14.

PREDSZUD

ZVERHU

ZTALISHA Y ORODA

IGROKAZ

v-trojem Zpelyivanyu, negda

P o

KARLU od EKARTSHAUSZEN

v u

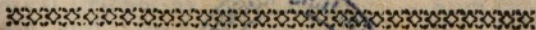
nemskom, szada pako horvatzkom Jeziku

P o

Jakobu Lovrenchich,

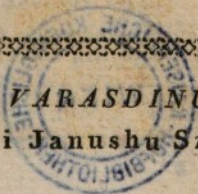
na szvetlo dan

1 8 3 0.

VU VARASDINU,

pritizk. pri Janushu Szangilla.

PREDSUD
XV
NTALMA RODA
O S Z O B E.
S A A S

Grof Siga Dobroszlav, ztareshi }
Grof Francz Dobroszlav, mlajshi } Brati.

Groficza Postenovich.

Gozpodichna Amalia, Kchi nyenya.

Grof Pravomir, rodyak Grofov Dobroszlavov.

Gyuro Zapletavec, pravdopravnik.

Ivanchek, inosh Grofa Sige Dobroszlav.

Andrashina, ztari mus.

ZPELYIVANYE PERVO.

IZHOD I.

Grof Siga Dobroszlav. Ivanchek.

(Grof S. chteje knyigu, a Ivanchek na red
poztavlya knyige.)

Grof S. Ztanovito je — zaizto ztanovito je! da zmed vszeh krepoztih, nijedinzka nedaje vekshe vrednozi ztalishu gozpodzkomu y bogatushkomu, kak dareslyivozt — ako ja z-iztine szrechnoga mene dersim, da szem bogat, tak moram vre iz zroka toga blisnyemu dobro chiniti, kajti Bog mi je dal priliku, druge szrechne vuchiniti; drugach bogatztvo vu mojih ochih nikakve vrednozi nema. — Bose dobri! kuliko ztotih lyudih sive ob szanom kruhu y vodi — kulikoisze vu sziomastvu y nevolji trapi, da po tom meni prizkerblyujû naszladnozi, koje mi rod moj vuschi — kulikoisze pako pri plugu y motiki kervavo potiti mora, da po tom meni nazpravlyaju peneze — koje ja vu manyguvanyu troshim. — — Pri

razmishlyavanyu ovom od suhkeh szuzh nikaksze zdersati nemorem. —

Ivan. Naj odproztê, miloztivni Gozpodin Grof! da govorenye nyihovo pretergavam — oni misze vidê denesz jako nepokojen biti; vre vechkrat vidim, da ochi nyihove roniju szuze, koje mê szegurnoga chinê, da nekaj smehkoga na szerdczu nyihovem imeti moraju; ja nyihovo govorenye za iztinu nebi bil preszel, negosze bojim, miloztivni Gozpodin Grof! da morti szmert Gozpodina japicze salozt nyihovu zrokuje, proszim, naj zato nebudû na mê hudi — — da proti volyi mojoj salozt nyihovu povekshavam.

Grof S. Dobri Ivanček! zakaj bi ja na tê hud biti moral, vem ti mene rad imash, kaj ne?

Ivan. Zaizto, premiloztivni Gozpodin! ter prav iz szerdcza.

Grof S. Dobro! to je vsze, kaj ja od tebe potrebujem; ti lyubis mene, ta je moja selya, y ti zpunyavash nyu —

Ivan. Gdo nebi takvôga kruto dobroga Gozpodina Grofa lyubil.

Grof S. Anda mê ti zato lyubis, Ivanček! kajtiszêm ja dober; tak bi praviczu imel, zel biti? dragi chlovek! razluka med nami za iztinito mala je — Rod mêje vchinil za Gozpodina tvojega, y to izto pripetchenye za szlusbenika tvogâ vchiniti mene bi bilo moglo; ja ada po tom nikakvû zaszlusbu nemam, daszem dober,

ta je moja dusnozt; jabi to izto potrebuval,
dabi vu tvojoj kosi bil —

Ivan. Diku ovu, daszem nyihov szluga, z-nijednum szveta szrechum zameniti nebi hotel; — ali — zakajszû oni tak turobni? premiloztivni Gozpodin! morebit joshche miszliju na onu vbogu vdoviczu, koju szmô vchera z-szvojum szziromaskum chetverum detczum na putu zeztali. Vem szûsze oni vchera vre zbog toga plakali.

Grof S. Zgodilszû, Ivanchek! nekoju szuzu nad pripetchenyem nyenom iztochilszem — szziromaska sena! kulika vendar vnosina neszrechneh povszud nahadyaszê? chetvero detchicze, kojaszu tusno plachuch za kruh krichala — beteslyiva od szamoga zla — presz opravicze — od vszakoga zaoztavlena. — — Ah! to je ztrahovit pogled za szerdcze moje bil — dapache mije rusno zpotikavanye chinil: peneze one, kojeszêm vchera naszladnoztjam mojem alduval, nebili vnogo odicheneshe bilo, dabi bil z-nyimi tusnu ovu y szziromasku pogorelku daruval. Odredilszêm od vezda vsze one peneze, kojiszu za moje naszladnozti odlucheni, szziromakom podelyiti; na! vzemi ovu mosnyu, Ivanchek! ter jû odneszi nyoj, naj zasze y za szvoju drobnu detchiczu potrebna pokupi — kada z-bratom razdelyen budem, onda jôj na imanyu mojem jednu hisu zkupa z-zemlyami prikasem, za odhranentye pako chetvero nyentye detcze szam zkerbel budem. -- Hodi! povedy nyoj to — — dragi

Ivanček! — ali berzo — — mudno dobro-
chinztvo vidimŕsze malo bolshe, kak zku-
pozŕ biti.

Ivan. O predobri Gozpodin Grof!
kuliko vre viteskeh chinov je zrokuvala
dareslyivozt nyihova! O dabi ja vsze
pokaze velikoszerdchnozti nyihove po-
vedati moral — kakvò szerdcze! rajshi
hoche ztrophke szvoje, kak dobrotu szvoju
pomenyshati — (Ivanček odide, negosze zproti
verne nazad.) Miloztivni Gozpodin! Ovde
pred vrati ztoji vbogi on Ztarchecz,
kojemŕszŕ vchera zapovedali dojti; zaizto
bi rad z-Nyimi govoriti.

Grof. S. Reczi mŕ nuter iti.

Ivan. (odide.)

IZHOD II.

Grof Siga, y ztari Andrashina.

(Ztarchecz gluboko naklonisze.)

Grof. S. Ztupi blise, moj ztari Andra-
shina!

Andrashina. Poniznosze izprichati
moram, premiloztivni Gozpodin Grof!
daszem tak prevzeten bil — Nyih' dobro
Gozpodztvo tak vjutro rano bantuvati —
nebisze bil toga vchiniti podztupil, da mŕ
zapovedi nyihove ochiztiti nebi mogle.

Grof. S. Nikakvòga zprichavanya neje
potrebno, dragi Ztarchecz! ako ti bash ja

y nebi bil zapovedal dojtj, vendar mi drag bi bil.

Andr. Nyih' Gozpodztvo szû dobroztivni.

Grof. S. Dobrotiven — — tizsi prav dober — lyubljeni Ztarecz! da ti to dobrotnozt imenujesh — neli naravzko, moj priatelj! da meni nazochnozt postenoga chloveka vszigdar y vszako vreme draga y povolyna je.

Andr. Nyih' Gozpodztvo Gozpodin Grof! oszramotchujû mene, ja szêm szamo priprozti jeden chlovek, jeden mus. — —

Grof. S. I ravno zato szî mi drag y povolyen, moj priatelj! stimash ti, dasze zpozablyujem iz prestimanya, kojeshêm ztalishu tvomû dusen.

Andr. Prestimanye, — — —

Grof. S. Tak je! — prestimanye tiszê dati mora; — moj Ztarecz! Ruka tvoja, koju smehko delo, plug y brana je otverdila, vu mojoj miszli vnogovech prestimatisze ima, kak ruka nekteroga Kavalerchicha, koj nyu joshche k-nichemu ni prilagodil, kak peneze na lebudikakvâ poselenya razszipavati — — — daj dami povedy, Ztarecz! — miszmô vchera vu zpomenyku nashem bili pretergnyeni — kak dalye z-tvojum kcherjum je ishlo.

Andr. Premiloztivni Gozpodin Grof! vreszêm vchera nyim povedal, da kcher moju neizmerno jeszem lyubil. Ona bila je jedino vezelye moje, y vupiralische ztarozti mē — nyena mehkozerdchna

proti meni lyubav oszlaztchuvala mje
 zpomenek szina mojega, kojegaszûmi
 pred cheternaiztemi letmi jalni spani —
 y szelzki szudczî odpelyali, y v-ruke
 vojnichke predali — — nyeine pazlivozti
 vu naj menshoj potrebochi moji — nyeine
 zkerbnozti za nemochnoga y beteslyivoga
 otcza szvogâ nepreczenlyive bileszu; z-
 jednum rechjum jaszem jû nezgovorno
 jako rad imal — denesz je rayno petnaizti
 den, daszem jû zadnyiput videl — ne-
 moremsze, Nyih' predobro Gozpodztvo!
 ov hip od szuzh zdersati — (suhko za-
 chnesze plakati, y dalye govori) bil je
 vecher: trudni od dela nashega, vsivali-
 szmôsze pod lipum hlada, y vugodnozti
 vecherne, gdaszû dva nepoznani na nasz
 szilno navalili, y nyu mi oteli. Zahman
 je ruke szvoje za menum prusala, zahman
 gorke szuze tochila — — ah! ysze nikaj
 nè hasznelo; ztarozt pako moja jakozti
 zadozta meni nè puztchala, dabi nyu
 tolvajzkem rukam obraniti bil mogel.

Grof. S. To je ztrashno — — kaj
 vendar stimash, moj ztari! gdoszû odpe-
 lyavczî nyeni biti mogli?

Andr. Jaih nepoznam, premiloztivni
 Gozpodin Grof! neg' tuliko znam, kakszêm
 iz opravh nyihoveh szuditi mogel, daszu
 varaski lyudi biti morali.

Grof. S. Nemoresh ti na nikoga teme-
 lyito szumlyiti?

Andr. Nemozem — szamo tuliko iz
 vuzth kchere moje Rozalie znam, da pred

chetiremi ali petemi tjedni mladi jeden gozpodichich pri nyoj je bil, koj nyu vu lozi tresche pobirajuchu je nashel, davajuch napervo, dasze vu lovu je zabludil, ter proszechi Rozaliu, dabigâ na pravi put popelyati hotela, kaj y vchinila je; za naplatchuvanye pako nyeno, obechal je nyoj, da jû vu Grad szvoj vzeti hoche. Rozalia naplatchuvanye takvò prijeti neje hotela, zprichavajuchasze, da ona meni ztaromu y beteslyivomu otczu szvomû dvoriti mora: na kaj gozpodichich nyoj szmejuch odgovorivshi, da to vre zadozta je, dasze ona nyemu dopada, ter proti volyi szvojoj z - nyim iti bude morala.

Grof. S. Nechemurni naszladnyak! daklye ada stima bogatush, da y tu praviczu ima, krepozt sziroth oblatiti? koja ravno ztalisha y røda izvishava — — — vpokojisze, dragi Andrashina! za kcher tvoju, makar je ona na kraju szveta, izvedeti moram, y tebi opet nyu v - ruke tvoje predati hochu.

Andr. O premiloztivni Gozpodin Grof! Oni mi nazopet novo sivlenye daju.

I Z H O D III.

Grof Francz Dobroszlav, y perveshi.

Grof Francz. Dober den, dober den, brate! kaj vidim? tiszî josh tak turoben, kakszi bil pred chetiremi tjedni, gdaszêm-

tê oztavil, nebilisze imel volye joshche jedno malo poplakati — kajtisze haszni duse saloztiti. Nash Otecz je vumerl, no! pak onda — kaj bi zato mi takvî bedaki biti morali, dabi zadnyich od salozti y szmert pokushali. Mi bûmø jenkrat takaj vûnreti morali: ovo je put on, koj vszakomu obchinzki je. Kajsze menê dotiohe, jaszem prav veszel. Vre pet meszczeh je preshlo, odkadsmø glasza dobili, da Otecz nash dushu je zpuztchal — no dobro! — Oniszû preshli, ter kajsze zloga nam pripetilo je. Mi budemo ladavczy oztavlyeneh imanyh — nikomu stibre nebumø platchali — miszmø szlobodni — nichiji kmeti, nego Gozpodini laztovitoj nashî volyi oztavlyeni.

Grof S. Brate! dabi szerdcze tvoje nepoznal! tak biszi miszlii mogel, da je to iztina tvoja, ali za szegurno znam, da ti terpish vishe kak ja. Szmert otcheva vszakiput vu salozten ztalisz poztavlya detczu; ter ztalen szêm, dabi ti z-menun zkupa vsza imanya rad oztavil, dabi potom Otecz nash zopet osiveti mogel.

Grof F. Brate! toga tî ja vere! neznam — — — povedymî rajshi; zakaj rodyak nash Pravomir joshche neje doshel: ti znash, da on pri szmertu Otcza nashega je bil. Zadnya odluka ili testament vre pred meszcz dnevom odpreti bisze bil moral; nish drugo nam nemenyka, kak nazochnozt rodyakova, ter ov dobri Gozpodin Pravomir czeleh cheternaizt dne-

vov chakati nasz puztcha; — nashi gozpodarstva szlugi poleg nachekivanya toga v-moshnyeszî dobro terpaju, y nasz presz vszake britve fino podbrivaju. — — Znash ti, Brate! daszem denesz szamo zato nazad doshel, dasze z-tobum dopomenuti morem, nebili mi zadnyu odluku Otcza nashega presz nazochnozti rodyakove odperli, on itak pri tom nikaj oszebitoga poszla nebû imel.

Grof S. Ako ti hochesh, Brate! meni je vsze prav.

Grof F. Negosze to joshche denesz zvershiti mora, ar zutra — — zutra vech biti nemore. Jaszemszê mladomu Torbichu zaobechal, da zutra y pak k-nyemu dojdem — — O Brate! ove dneve szmôsze pri nyem kruto vitesko veszelili — lov — ztaro vino — y lepe mlade devojchicze naj technesheh veszelyh nasheh premembu chinileszu. Veszelo, Brate! veszelo — nebudi kakti ztara baba — za zto leth koztih nit' mesza. Veruj mî, da ti ova troja, lov — vino — y rumeni deklichy naj pervlye turobnozt tvoju iz glave ztirati mogû.

Grof S. Morti mê ova troja omamiti bi mogla, Brate! ali zpomenek predragoga Otcza nikaj neje vu ztlishu iz chutlyivoga szerdca ztergnuti.

Grof F. Paparlapa — szameszû to pszine! — Chlovek prav bedazto miszliti bi moral, dabisze nad takvêm dugovanyem tak dugo saloztiti hotel, kojesze vech

popraviti nemrê: vu takoveh dogodyajih miszlitisze mora po mudroznanzki.

Grof S. Po mudroznanzki miszliti, neveli; da nechutlyivi biti moramo, nego salozi poleg razuma tasiti, to znamenuje mudroznanztvo.

Grof F. Kaj potrebujem ja skolnoga tvoga razlaganya, najsi bude mudroznanztvo, kajsi biti hoche, ja vendar sijem kakti mudroznanez, tojezt; ja zprevadyam dneve moje vu naszladnoztih, y nyihsze vsivam, kuliko leztor morem.

Grof S. Nezameri, Brate dragi! ako ja takvo mudroznanztvo imenujem beda-ztochu,

Grof F. Imenuj ti kak hoches — da szamo ja mojem poselyenam zadovolyujem — — ha ha — dabi ti vetomadne pri nasz bil, za szegurno znam, da z-tvojem Kerztchankem Navukom vszu noriu bi nam bil pokvaril, — O to je vitesko bilo — kaksze je ona ezukala — kak je ona milo krichala — kaksze je plakala — ter vendar poleg vszega toga z-nami iti je morala, neg' vre z-vremenom joshche mala ta szovicza pitomnesha bude.

Grof S. Kaj po tom rechi hoches, Brate!

Grof F. Kaj rechi hochu? Torbich vetomadne vu lovu buduch namerilsze je na jednu ladanyzku lepotum lepu puczú, koja z-nyim taki iti ni hotela, neg' potleszmô po nyu doshli — — ha ha ha (Andrashina milo zdehne) kaj ov ztari zdihava

ovde — kakov salozten obraz kase — —
 Brate! reczimû najsze odnasha odovud,
 ja teh oglobancev muskeh nikak terpeti
 nemorem.

Grof S. Budi miloszerdneshi, Brate!
 z-nyim — sziromaski ov chlovek, dela
 za mē y za tē — hrani mene y tebe — —
 vu poszlu szvōjem k-meni je doshel.

Grof F. O vre zdavnja znani szūmf
 muski poszli; presz dvojmbē tē je opro-
 szil, dabi mū klachne tesake prikazal —
 ali pak penezh na sitek kaj dal. —

Grof S. Nit' mē jedno niti drugo je
 proszil, Brate! — hodi z-Bogom Ztarecz!
 nechutē bratu mojemu za pszuvanye
 duse totū dērsati. Hoci! — y zpuzti tvoj
 poszel z-vszema na mē.

Andr. Bosanzka ruka, premilozivni
 Gozpodin Grof! dobro szerdcze nyihovo
 budeim vekoma naplatila. (Odide.)

I Z H O D IV.

Siga Dobroszlav. Francz Dobroszlav.

Grof K. Prav do dushe drago mī je,
 da ovo szmerdlyivo plusno ztvorjenye iz
 hise je odishlo, Brate! tisze morash chizto
 vu drugu kosu preoblechi, y na drugi
 nachin privchitisze sivetī; z-musmi zpra-
 vlyatisze, z-musmisze zpominati, to zna-
 menuje iz sžebe priprozchaka delati;
 z-museki nashemi baratati morasze, kakti

z-volmi, voli hranijusze, da siveju, y vu jarem zapresujusze, da vlecheju: — to bi mi bilo bash lepo dugovanye, dabisze ja z-musekom v-razgovor puztchal, vu moju hisu nigdar mi mus nedojde, zvun ako donesze moshnichku czekinchezov ali skudiczh. —

Grof S. Brate! dabi veruvati mogel, da za iztinzko to govorish, bi ti rekel; da takov mishlyenya nachin szerdcze tvoje y czelo chlovechantvo ogerdyuje; mi nemamo tu praviczu prozte lyudi zametati — y z-nyimi grubo baratati, ar nasz je leztor jedno pripetchenye na mezto poztavilo, vu kojem jeszmo: pripetchenye poztavlya kralya na ztoliczu, y pripetchenye szusna pod noge nyegove metche.

Grof F. Jako vitesko, Brate! ti govorish, kakti jedna knisicza sz. Piszma; neg' ja zuam, da me pripetchenye za Gozpodina, a ne pako za musa vchinilo je.

Grof S. Ali poztavisze gdagda na nyegvo mezto.

Grof F. Dabisze musek na moje mezto poztavil, takajshe vnogo bolye z-menum nebi baratal.

Grof S. Vkanyujeshsze, Brate dragi! O vnogiputh bi Gozpada oszramotchena bila, dabi pripetchenye proztchaka z-szvojem mishlenya nachinom na nyihovo mezto poztavilo.

Grof F. More biti; — chujesh! zkerbemosze rajshi, dasze josh denesz zadnya volya otcza pokojnega odpre.

Grof S. Zpuztcham na' tvoju zkerb. (Francz iti hoche) pochakaj jedno malo, Brate! neliszi ti malo predi od jednoga deklicha nekaj bil rekel, proszimtè; nebilisze hotel malo odperteshe iztolnachiti.

Grof F. Chudno mî to dugovanye napredohadya: ti mîsze vidish, kak dabi y ti delnik deklicha iztoga biti hotel; kaj to na tè zpada?

Grof S. Ako otajnozt biti mora, tak nechutè dalye zpitavati.

Grof F. Kaj, otajnozt? Iz takoveh bagatelh nikakvâ otajnozt nechinisze; vem vu tom vszem dugovanyu nikaj nè, povem ti: Torbich vu lozi nashel je jednu chvertzu musachiczu, koja mîsze nezgovorno je dopala — — pak ta tepicza kazalasse je gizardava — y nije z-Torbichem zproti hotela iti — — neg' za nekuliko dnevvov pod vecher doshliszmò, y nyu pod szilom odpelyali; mala ta borovnachicza takovo tusno na pomoch zvanye, y vreschanye je delala, kak da bi mi herczesiczu odpelyati bili hoteli.

Grof S. Jeli to vsze? ter ova dersis ti za bagatelu?

Grof F. Neg' mortibi, Bog zna! za kak veliko dugovanye dersal? kaj je lesechega na jednoj musachi — — vem sze nyoj nikaj zla nè dogodilo; dapache moreszì za szrechu dersati, da velikash ima miloshchu, nyu polyubiti?

Grof S. Brate! zkoró od szerdcza tvojeja zlo miszliti bi mogel — ov korak, kojegaszi ti vuchinil, na nikakov nachin izprichati nemoresh. Sziromaska deklich! venecz devojachki vesz imetek nyein je bil; ter viztê sze podztupiti mogli, vsze blago y bogatztvo nyeino porobiti; odurniztê vi lyudi! — O Brate! to je za iztinu preveliko zlo — — stímash ti, daszû gozpodi vsza szlobodna delati: o neszu ne! — — ti nîszi ov chin z-odluchenyem vuchinil, nigdar nî moguche, dabi szerdcze tvoje na nyem dela bilo vzelo — tiszî szê prenagliti moral — — povedy mî, pri kom je deklich? nazad jû daj otczu nyeinomu — nazad jû poverni neozkrunyenozi, proszim tê.

Grof F. Ha ha ha — tiszî vendar pravi jeden shupelyachecz v-mojem sivlenyu nigdo mî nê tak dug chasz napravil, kak ti z-tvojem Moralom; — szvetujemti, Brate! budi po mênyc bedazt, ar z-vremenom vuchinish mê lyutoga y hudoga. —

I Z H O D V.

Ivanček. Perveshi.

Ivan. Gozpodin Grof! jaszem zapoved nyihovu podpunom zvershil — o dabi oni pri veszelyu y radozi pogorelkinyc poleg bili! dabi oni malu detchiczu bili videli, kakszû ona z-materjum szvojum ruchicze
proti

proti Nebu prusala, ter vsze z-dravlye y szrechu dobrochinitelu szvomû iz szerdcza selelaszû. — — Gozpodin Grof! kajszu josh ne doshle Gozpa Groficza y Gozpodichna Amalia? malo predi videlszem kuchiju nyihovu k-gradu priblisavatisze.

Grof F. (za sze) Dabiszi k-hudichu vrate bile polamale. (Glaszno) Brate! One nam bash v-neprilichno vreme dojdeju; moramosze za vezda zprichati —

Grof S. To vendar posteno nebi bilo, Brate! ti znash, da Groficza bila je velika priateljca nashega otcza, zato vendar poszli nashi iti mogû, one nam pako budû odproztile, ako nyim poleg vrednozti poszlusiti nebumò mogli.

Grof F. Tak je! Gozpa Groficza bila je otcza nashega velika priateljca — — — a Gozpodichna Amalia pako tvoja, — kaj ne? O znam ja tvoje zkrovnozti, szamsze izdajesh.

Grof S. Nikakoveh zkrovnoztih nemam pred tobum, Brate! ar gdaszem ja Amaliu lyubiti zachel, neliszi ti prvi zmed mojih zaufaneh bil?

I Z H O D VI.

Groficza Postenovich. Gozpodichna Amalia. Perveshi.

Grof S. Szrecha ova, Gozpa Groficza! nyim v-gradu nashem poszlusiti mochi,

je za nasz tak velika, kak je ona nena-dejana; priateljstvo, koje oni hisi nashoj vszigdar zkasuvaliszû, y dobro hotenye, kojescu oni prot' nashemu otczu vszevdily noszili, szegurne nasz chini, da nyihova dobrota bude nasz izprichala, ako im poleg vrednoztì oszobe nyihove podvoriti nebudemo mogli, — chë pak dobra volya y marlyivo terszenye nyim vrednaszû, tak im poszlusnozt nasha bude szvedochila.

Groficza. Oniszu prevech dobri, Gozpodin Grof! y dabi ja vre od priateljstva nyihovoga zadozta nebila vputचना, taksze denesz nebi podufala bila k-nyim dojti. Jedno putuvanye, koje z-kcherjum mojum v-Zagreb vuchiniti priszilenaszëm, prizkerbelo mî je denesz tu radozt nyih pohoditi; put nasz je pelyal mimo grada nyihovoga, y nî meni moguche bilo mimo prejti, dasze k-nyim nebi navernula bila, ter nyih od turobnoztì zbog szmertì otcheve kuliko razbatriveti.

Grof S. Za iztinito, G. Groficza! od zgubichka, kojegaszmo na prelyublenom otczu pochutili, nigdo tak dobro szuditi nemore, kak on, koj tak krepoztno szerdze ima, kak oni.

Grof F. Puztemo, G. Groficza! salozten ov razgovor na ztran, ter z-nazochnum pohadyanya nyihovoga szrechum oposzlenitisze hochemo. Oni budu imali miloschu, pri nasz nekuliko dnevv ozitati?

Groficza. Gozpodin Grof! miszmôsze zaobechale zutra v-Zagrebu biti. Za nasz bi velika radozt bila pri nyih duse oztati, neg' szmò pritruczane putuvanye dalye vuchiniti.

Grof S. Jeden den szim ali tam, oni vendar vszakuput zadozta rano v-Zagreb dojdû. — Ali kakszmò mi nepazlivi; G. Groficza szû trudni od putuvanya, a niszmoim joshche niti ztolcza za szezti ponudili. — Ivanchek! Ivanchek! doneszete ztolcze.

Grof F. Najszì szedeju, lepa moja Gozpodichna! mehki nyihovi kotrigi vidijsze velikomu zatrudenyu privcheni biti; Oniszu vendar od nyihovoga imanya do ovde verli falat zlocheztoga puta preshli.

Amalia. Oni prav imaju, Gozpodin Grof! zaizto put je bil jako dug y nelagoden.

Grof S. Dabi vsze czezte, po kojeh oni, draga Gozpodichna! putuvati moraju, pod mojuan oblajtjum bile, tak bi mî vsze dobro napravlene biti morale.

Amalia. Oniszu odvish dobri, Gozpodin Grof!

Grof F. Budû oproztìli, G. Groficza! daih za kratko vreme oztavlyam, brat moj dotle priliku bude izkal, poleg moguchnozti szvoje, z-nyimisce zabavlyati.

Groficza. Oni bi priatelztvo nashe zbantuvali, dabi nyih nazochnozt nasha vu poszleh nyihoveh mutila.

(Grof Francz, y Ivanchek odidû.)

I Z H O D VII.

Siga. Groficza. Amalia.

Siga. Szadszmò szami, y veszelye moje obilnò izpunyeno je. O premiloztivna Groficza! pokedobh vre znano je nyim lyubèznivo nagnenye, koje ja proti Amalii imam; zkoro ìm szrechu moju napervo ztaviti nisz moguch! kak mî je lep y vugoden deneshni den! Oniszu nasz pohoditi doztojali, y perviput opet, po szmertì otca mojega, vchiniliszû mè szrechnoga; zaizto denesz je pervikrat, da jasno szuncze ober temena mojega je izishlo, ter na tom vszem zahvalitisze imam Amalii. — — Lyubijulimè joshche Gozpodichna Amalia! y jeli na mè zbog dalechine mezta pozabili neszu?

Amalia. Miszel takvâ je zbantuvanye za szerdcze moje, Sigicza! iztina je, daszmò mi na dalko bili, ali dusha moja vszevdily pri nyih je bila. — Nijedinzki dnevek` ni preshel, dasze ja z-mojum mamiczum od nyih nebi bila zpominala. Oni dobro znaju, da mater moja vsze nutreshne zkrovnoztì moje zna, izta mati lyubav nashu je potverdila, kajti lyubav nasha je chizta, y za temely ima krepozt y pravotvornozt; ter joshche morti dvojiti mogû, jeli ìh ja lyubim?

Siga. Prelyublena Amalia! Oni mè anda joshche lyubiju? szrecha moja je presz kraja y koncza.

Groficza. Ako lyubav Amalie nyih szrechnoga vchiniti more, tak ztanoviti naj budû, Gozpodin Grof! da nigdar neszrečni nebudeju.

Siga. Jeli Amalia szrechnoga mene vchiniti more? — to je vishe kak ztanovito! kaj bi mê vu turobnem ovom ztalishu, v-kojega mê szmert otcza mogâ je pozstavila, kaj bi mê vu mojoj neszrečni razveszelyovalo, kak mishlenye, ja lyubim Amaliu — morti po mojem krepoztnem terszenyu lyubav nyenu zaszlusiti morem, vsza ova mi dragu mazt v-persza moja vlevaju, y naj suhkeshe sivlenya mogâ vure oszlaztchujû.

Amalia. Ako kada lyubav naplatchuvanye potrebuвати bi mogla, tak je moja po ovom valuvanyu prek zadozta naplatchena.

Groficza. Vi vendarsze prav iz szerdeca lyubite, moja detcza! Bog vasha chizta nagnenya naj blagoszlovi.

Siga. On bude nye blagoszlovil — dapache, on mora jè blagoszloviti, ako szû mû vernozt y chutlyiva szerdeca povolyna — O da otecz moj nebibil vumerl. — —

Amalia. Proszilabi ih, priatel dragi! dabi jeden kratek chasz na salozt nyihovu pozabili, nego vidim, da je pravichna.

Siga. O Amalia! vsza ova mi presuhki zpomenek ponavlyaju — vreszêm szî naj lepsza szreche moje napreztavlyanya chinil — vreszem vu ufanyu bil otcza mogâ

vu naruchaj moj zklopiti — vreszem stimal, da vidim ruke nyegove kak nasz zjedinuju — chulszêm glasza nyegvogâ — bosanzkoga glasza nyegvogâ — kak zverhu nasz blagoszlova zgovarja — napervo vre ztavlyalszemszi szrechu, ztare nyegvê dneve z-pomochjum predrage tovarushicze oszlaztchuvati — vre nekoju noch vugodne szenye imalszem, da maloga szineka na kolena dedekova pelyam, lyubeznivo igrajuhesze dete z-szedemi laszmi nyegove-mi, ter szuze, radozti szuze iz ochih nyegvêh czureleszu; ali szlepote, szame szlepote! moj otec z vumerl je, a ja tusni dalko od nyega niti jenkrat merzle kotrige nyegove objeti nisz' mogel.

Groficza. Kaj ni on dushu zpuztil, na naruchaju nyihovem?

Siga. O nije! cheterdeszet dalechine vurh od detcze szvoje, ter morti niti pomochi povolyne vu betegu szvojem nemajuchi, je vumerl. —

Amalia. Vendar je nekoga na putuvanyu pri szebi imel?

Siga. Imel je jednoga priatela, y jednoga ztaroga inosha; ali kajszû zkerbi oveh lyudih proti zkerbjam detchinzkem.

Groficza. To je ravno prava iztina, dete je — dete — — neg' im je vendar inosh povedal, kak je otec bil podvorjen.

Siga. Vre cheternaizt dnevov na nyega chakamo; z-Pravomirom dojt bi moral; ja neznam, kaj delaju; morti imsze na putu neszrecha je pripetila; zbog odvla-

chenya nyihovoga moj brat obnoretì hoche, vszum szilum bi rad, dasze joshche denesz zadnya volya otcza nashega odpre.

Amalia. Takszmò im denesz prav v-neprilichno vreme doshle.

Siga. Naj odproztiju, proszim! takovi gozti vszigdarszu povolyni; zvun toga moj brat je tak dober, dasze szam za poszle nashe rad zkerbi — — imam za dozta chasza pri nyih biti. Ja, poleg volye moje, joshche y tri tjedne na odpiranye testamenta chakati bi hotel. Kakvâmi veshelya chiniju imanya y blago, daszem nye z-szmertjum otcza mogâ kupiti moral.

Groficza. Proszim, Gozpodin Grof! vendar je dobro, dasze to dugovanye na red dene.

Siga. Mismò dva brati, Gozpa Groficza! ter mi dozta rano vszakiput k-tomu dojdemo.

Groficza. Imanya presz dvojmbe na jednake ztrani budû razdelena?

Siga. Ja stimam tak, Gozpa Groficza! szamo morti moj otecz oszebujnoga kaj narediti bi bil moral; dabi morebiti bratu mojemu vishe dal, kak meni, ja mû iz szerdcza rad puztcham; za mē nikaj vishe imeti nechû, kak moj brat. —

Amalia. Oni prav viteško miszliju.

Siga. Ja miszlim, kak posteni brati miszlitì moraju; mi imamo jednake pra-

vicze od roda; zakaj bi ja moral vishe ladati, kak moj brat?

Groficza. Neg' stimamísze, da nyih pokojni rajshi je imel, kajtiszu za nyega jako zkerblyivi bili.

Siga. Ter iz zroka toga meni vech oztaviti bi bil moral? neli to dusnozt moja bila? y neliszem po lyubavi nyegvôj naplatchen.

Amalia. Oni imaju kruto vitesko szerdcze.

Siga. Nezaszlusujem nyihove ochite hvale, Amalia! dabi drugach miszli, nyih vreden nebi bil.

I Z H O D VIII.

Ivanček. Perveshi.

Ivan. Na nyih chakaju, Gozpodin Grof! pri odpiranyu testamenta: vreszû vszi zkupa, nigdo drugi nemenyka, kak oszoba joshche nyihova; — Piszmoznancze — pravdopravnike, y ja neznam kakvê vsze lyudi nyihov Gozpodin brat z-szobum je dopelyal: — Vre halabuchiju — vre szvadijusze — vreszûsze zkoro y pozkubli, á joshche jedinzke rechi iz testamenta neznaju.

Siga. Tak! to je jako lepo! moj brat mî nit' jedne rechi od toga nê povedal; k-chemuszû potrebni pravdoznanczi; vem neszczmsze nakanil pravdati.

Groficza. Zmiromsze bojim, Gozpodin Grof! da nyihov brat tak iztinzko z-nyimi nemiszli, kak oni z-nyim.

Siga. O ne! poznam ja nyegvó szerdcze; ono dobro miszli; neg' szamo gdagda je jedno malo pribedazt — — neg' to nikaj neskodi. — — Torbich je nyegov pervi priatel, ongâ je moral nagovoriti, da takvê lyudi zkup je dozval, kajti je vszaki den od takvêh tanyerolizczev obkolyen.

Amalia. Neg'mîsze vendar to dugovanye vidi szumlyivo.

Siga. Szumlyivo? — kaj brat moj bude napravil? z-menumsze nigdar pravdati nebû mogel; ar mû ja vsza dam, koja on potrebuje, ter po tom vsze pravde preztaneju.

Groficza. O zaizto! na takov nachin Gozpoda pravdopravniki po malo za siveti bi imeli. —

Siga. Pokehdobh pako bratu mojemu takvî lyudi pri odpiranyu zadnye odluke dopadajusze, taksze y meni dopadati moraju — Vem sze itak vnosina mershaveh pravdopravnikov szadashne vreme povszud nahadya — da za iztinu prav jalen biti bi moral, da im ov mali dobichek vuschiti nebi hotel, akoprem jednu z-szvema nepotrebnu osobu igrali budeju.

Groficza. Jabi szamo selela, da nyihov Gozpodin brat tak dobro bi misznil, kak oni.

Ivan. Gozpodin Grof! akosze oni josh duse totu stentali budû, nyihov Gozpodin brat zproti szam ovde bude.

Siga. Taki pojdem — za Boga dragoga! vem to dugovanye neje tak jako szilovito. Ivanhek! jeli hisa za Gozpu Groficzu y Gozpodichnu Amaliu na red deta.

Ivan. Vreszu vsza pripravna, Gozpodin Grof!

Siga. Budû doztojali dopuztiti, Gozpa Groficza! da nyih y Gozpodichnu Amaliu tam zprevodim; putnu nyihovu opravû najszizh vlechi doztoju, nashi vszi lyudi nyim na szlusbu ztoje — Ivanhek! vzemi zkerb za vszu prilichnozt, pazi! da ztol sznasno priredyen bude — — moja igra na hitrom izigrana bû, ter onda miloschu budem imel presz mutnye pri nyih biti, Gozpa Groficza!

Amalia. Mi na nyih, Gozpodin Grof! neterplyivo budemo chakale. (odidû)

I Z H O D IX.

I v a n h e k s z a m.

Nikak toga prerazmeti nemorem. — — Jabi miszlil, da Francz Gozpodina mojega za nosz okolu voditi je nakanil. — Zakaj Besza on na odpiranye testamenta tak jako priczvira — — hm — hm — O on je na szvôga pokojnega otcza hitro po-

zabil: — ali Jedno Zto Jezerh ranyichkov y velika imanya — ravno je dobra mazt ranu za pomazati; medtemtoga jednomu mladomu Gozpodinu zameritisze nemore. Iztina je, da otecz moj po szmertí szvojt takajshe mî je Zto ranyichkov oztavil, y kakgoderszêm z-senum y detczum ove peneze szilno potrebuyal, vendar meni bi vnogo dragshe bilo, dabi moj otecz josh y denesz sivel. — Ali tupi ja chlovek — moremli potrebuyati, dabi velika Gozpoda tak miszlila, kak nasz jeden priprozti hudich?

ZPELYIVANYE DRUGO.

IZHOD I.

Grof Francz Dobroszlav. Gyuro
Zapletavec.

Grof. Za preszenetitisze je! to je vendar szrechen jeden vudarecz za mē; — andaszem ja szam szamehni vszeh imanyh ladavec?

Zaplet. Prav naravzko.

Grof. Ter Siga nye pod szē dobiti nebû mogel?

Zaplet. Na nikakov nachin.

Grof. Hoc bene! bash vitesko! negosze vendar pravdati podufal bude?

Zaplet. Onsze podufati more, ali nikaj nebû dobil.

Grof. Tak za ztarno ti znash, moj Zapletavec! da on zvszema nikaj nedobi?

Zaplet. To im je dugovanye, Gozpodin Grof! od szuncza szvetleshe.

Grof. Nato neje vszakiput iti; vi Gozpoda pravdopravniki vu pravdi vnogoputh velite: dugovanye ovo je od szuncza szvetleshe — ter ja vendar poleg toga szuncza y zgubite. —

Zaplet. Per amorem Dei; Gozpodin Grof! vem szûsze oni szami tuliko leth praviczh orszachkeh vuchili.

Grof. Iztina je, daszemszeih vuchil — ali — —

Zaplet. Za Ime Bosje, nyih' Gozpodstvo! naj leztor na onu naredbu miszliju.

Grof. Tuliko mt po glavi naredbih hodi, da za iztinito zproti neznam, koja bisze k-ovomu poszlu prav prilagoditi mogla.

Zaplet. Ubi est pamet; Gozpodin Grof! oztavlyeno pismo pokojnega, kojeshmô med paperi nashli; vemgâ ono ochivezto pokasuje, kakti *filium illegitimum* tojezt: kakti nezakonzkoga szina; Siga ada szukzedovati nemrê, to znameunje, da on vu odvechtvo vlezti nemore.

Grof. Ali akosze podztupil bude rechi, daszmò mi pizmo skomcze podvergli.

Zaplet. I ako bash bi rekel: tak naj pervlye *Comparatio litterarum* napraviti bisze morala, *et contrarium asserenti incumberet probatio* — on bi szuprotivnò probuvati moral, a on toga nigdar z-probum pokazati nebù mogel.

Grof. Iztina je, dabi to za mè dobro bilo; negogà vendar zdersavati budem moral. —

Zaplet. O zvszema ne! — otecz moragà hraniti, *Pater dat alimenta* — ter na nyih, Gozpodin Grof! to breme nalositisze nemore; k-tomu joshche je vre on vu ztalishu szebe szamoga zdersavati: y ako oni prav ostri biti hocheju — dapache vsza nazad potrebuвати moreju dugovanya, koja je on od pokojnega na prikaz prijel.

Grof. Czelu mi pamet od radozti burkash — anda nazad vsza potrebuвати morem?

Zaplet. Presz vszake dvojmbe.

Grof. Znash — on je vendar od otcza mogà velike vrednozti dugovanya dobil, kakti na peldu: gemantne perztene — zlate vuricze — prelepe tubakere — y vnoga druga. —

Zaplet. Ta vszaszù opet nyihova.

Grof. Tiszì jeden verli chlovek, moj dragi Zapletavec! — ali kaj szvet — kaj lyudi budù govorili?

Zaplet. Puztemo, Gozpodin Grof! lyudi govoriti, kaj hochéju: zpametni, kakszmò mi — miszliu — da takvâ detcza familii na spot y szramotu jeszu; — ter zato z-nyimisce velike czeremonie delati nemoraju. — Ja îm, Gozpodin Grof! (nego *sub rosa*) povedati morem, daszem vre takvê pravdoznanczev knyige chtel, kojiszu vu dvojmbi bili, jeliszû takvâ detcza pravi lyudi, — kakgoder nekteri — tu iztu dvojmbu od senzkehglavh imaju.

Grof. Aligâ vendar v-gradu mojem dersati budem moral?

Zaplet. Toga nyim, Gozpodin Grof! neszvetujem, pache onisze zkerbeti moraju, da on iz hise odide — ar nazochnozt takoveh lyudih vszaki chasz nasz opomina na falinge pokojneh — ter takvê falinge na nikakvû diku y postenye familii neszû. —

Grof. Bog mêm! prav imash! — anda *dictum* — *factum* oditi mora, y to joshche denesz — moreszî v-drugoj ztrani szveta za szlusbu pogledati; velik je dozta za luntu nosziti, y akomû zerno olovnato chesz glavu preleti, tak bude za vsze dobro naplatchen.

Zaplet. Drechno — drechno — Gozpodin Grof! dabi szamo oni junachko szerdcze zadozta imeli, nyihovo naprevzetje zvershiti.

Grof. Na tom nebû menykalo — *lupus in fabula* — vidishgâ! ide ti szim — kak

poklaplyeno koracza! (odneszisz) (Zapletavec odide.)

I Z H O D II.

F r a n c z. S i g a.

Francz. Tiszî chizto salozten, Siga! nenadejane novine tebiszu nepovolyne, kaj ne?

Siga. Niszêm salozten, brate! pripetchenye moje morti vszakomu drugomu saloztneshe videti bisze moglo; za mê pako joshche nê saloztno — po paperu, koi pri odpiranyu zadnye volye otcza mogâ je prechtet, nikaj ztrahovitoga v-pamet nejemyem; simash! da po iztom meni kaj oteto je? — O nikaj mî ni oteto, kaj tebi ja szam na megnenye tvoje nebi bil dal. Viteski y posten brat nigdar nesaluje za ono, kaj bratu szvojemu da — vsza imanya ova vuschim tî iz szerdcza rad; morti pod tvojum vugodnum zapovedjum kmeti szrechneshi budû, kak pod mojum bi bili.

Francz. Glasz ov, z-kojem ti govorish, za vezdashne pripetchenye tvoje vech nepriztojisze, je gizdav — oholnozt pako ztlishu tvojemu lepo nevdasze.

Siga. Kak? morebiti szêm tê zbantuval, kajtiszêm tebe joshche bratom imenuval — o odprozti mojoj navadi, koja v-szerdczu mojem nepreczenyene

vrednozti vszigdar je bila. — O priatelj! szada ztoprav neszrechu moju chutim — ne iz zroka, kajtiszêm po iztoj imanyh y imetkov mentuvan, nego daszem brata mojega zgubil.

Francz. Joshlisze podztuplyujesh, mene brata imenuvati?

Siga. Daklyeszêm — z-vszema ztranyzki — priatelj! jelimê k-ovomu imenu izta narava nenagiblye? y ako nikakove szreche niszem vreden, tak vendar po-teptavanya nezaszlusujem.

Francz. Ti nevolya toga szveta! nezaszlusujeshli odurjavanye? Ti! kojszi pokojnega pepel y nashe czelo pokolenye poblatal?

Siga. O da mî nebi glasz narave v-szerdczu mojem povedal, da on, koi mene zametche — koi mene pszuje, brat moj je — o tak bisze proti tvojemu pszuvanyu szuprotztaviti moral — ali ovak pravo pomiluvanye z-tobum imam.

Francz. Ti male fele chlovek! — ter tische podztuplyujesh mene spotati — znash! da od zapovedi moje vsza szrecha tvoja viszi?

Siga. Tak je! znam ja to — y bilszem gizdav nad tem, stimajuchi, da szrecha moja od brata mojega viszi, kojemusze na nyoj zahvaliti bi imel. —

Francz. Szrechu tvoju izkati moresh, kudgoder tî drago — proztran je szvet — od imanyh y od imetkov nicheszasje nadejati nemash; y ako dober moj tolnach
poszluhnuti

poszluhnuti hoehesh, tak mî joshche pred
vecherum zpod ovoga krova odhajaj.

Siga. Odhajati — ali kam? odhajati?
ta je anda zapoved tvoja — O! ako na-
rava, — ako nikakvâ sivucha Ztvar vu
naravi na szmiluvanye negenesze — tak
budi chlovek, ter miszli — ali ne! odidem
ja; nestimaj! datîsze poniziti hochu, y tebe
za miloszerdnozt prosziti, ne! arszêm pre-
vech gizdav. — Ti razvuzdani chlovek!
gdo ti je dal tu szlobodnozt, izte naravzke
praviczze poteptati? niszemli vishe brat
tvoj? — raztergaj — podraplyi szvetoga
narave zaveza — oholni Predszud najszigâ
veke razmerczvari — barem znaj! daszem
chlovek, y kakti chlovek joshche dusnozt
od tebe potrebuвати morem, koje ti pod
prokletztvo zpuniti morash — neznashli ti
vishe, da Otecz moj vu iztom pîszmu, vu
kojem postenozt nyegvâ zkrovnozt tu je
odkrila, mene dusnozt y velikoszerdch-
nozt tvoji je izruchil. —

Francz. Zpunim mojoj dusnozt, y
velikoszerdchno zadozta z-tobum miszlim,
ako opet od tebe nazad nepotrebujem ona,
koja vre ti prijel jeszi.

Siga. O szlobodnoszi vsza vzemi na-
zad! kadaszem otcza y brata zgubil, tak
lehko vsza zgubiti morem.

Francz. Nad prigodyenyem tvojem
krivi otcza tvojega, â ne mene. —

Siga. Otcza môga bi krivel? O nebûm!
dabi josh neszrechnesshi bil, tak nigdar
jedna jedinzka rech vu grobu pepela nye-

gvôga nebi zaszmradila — znam, da to nyegvâ volya neje bila.

Francz. Ako stimash, da vekshu praviczu imash, vteczisze k-szudom, ter naredbe orszachke naj razszudiju.

Siga. Poshilyash mê k-naredbam, kajti znash, daszû one proti meni — zakaj mê neposhilyash k-naravi y chlo-vechnozti? jedna y druga za mêbi govorila.

Francz. Ti zlo vsivash moju terplyivnozt — zapovedi moje znane szû ti, pokoren biti budesh znal. (szerdito odide)

I Z H O D III.

Siga szam.

Tak je! pokoren biti budem znal; ali neszrečni ja, kam chû iti? — naj lepszem nfanyam odpovedati moram. Amalia — Amalia! takajshe tebe oztaviti moram. — Ah presaloztna y tusna miszel! ti mî tesinu vsze neszreche moje chutiti dajesh — Amalia nigdar tē vishe nebûm videl — pri-petchenye moje takaj y tebe neszrechnu bi vuchinilo — ter takszû vsza moja ufanya pod nikaj preshla. (na ztolec z-szobum-sze hiti)

I Z H O D III.

Ivanček. Grof Siga.

Ivan. (za sze) kaj ta vsza znamenujû? — *Francz.* szerdit kakti luczifer — a

moj pako Gozpodin bled — vesz zaplakan — ova szumî joshche neznana. Zvezvedeti — zaizto y zeznati moram ja to — Gozpodinu Franczu nebi szvetuval, dabi z-mojem Gozpodinom zlo baratal — ali ovde je — o predobri moj Gozpodin! — Nyih' Gozpodztvo! naj doztojû k-ztolu, na nyihsze chaka.

Grof. K-ztolu? priatel! nemam volye jezti.

Ivan. Ali kaj budû rekli Gozpa Groficza y Gozpodichna Amalia.

Grof. Gozpodichna Amalia, o dabi ona znala!

Ivan. Kaj im sze, Gozpodin Grof! protivnoga je dogodilo?

Grof. Neszrechen szêm, priatel! nisz' vishe Gopodin tvoj. —

Ivan. Ako oni moj Gozpodin neszu, tak nigdo nè vech na szvetu.

Grof. Jaszem sziiromak — moram odhadyati, y vasz oztaviti.

Ivan. Oni hocheju nasz oztaviti, Gozpodin Grof! ali mi nyih oztaviti nechemo, jaih po czelom szvetu zprevadyal budem — ja budem. —

Grof. Dobri Ivanhek! ali tê vishe zdersavati nemorem, vsza szûmî vzeta.

Ivan. I ako bash szûm vsza vzeta; vem oni imaju josh nyihovoga Ivanheka — nut! imam ja dve dobro jake ruke, koje nyih y mene joshche vszakiput hraniti budû mogle.

Grof. Chutlyivozti tvê, priatel! vno-goszu izvisheneshe od ztalisha tvojega.

I Z H O D V.

Groficza. Gozpodichna Amalia, y perveshi.

Groficza. Povszud ih ischemo, Gozpodin Grof! Oniszu k-ztolu ni doshli, kaj nyimsze pripetilo je, oni imaju zaplakane ochi?

Siga. O naj mî iz vuzth neztergavaju, Gozpa Groficza! zkrvnozt tu, ar je kervo-lochna.

Amalia. Tak malu zaufanozt imaju proti nam, Gozpodin Grof! ja stimam; da nasz lyubê.

Siga. Oni stimaju to, Amalia! O pache y ztanoviti naj budû — dabi nyih menye lyubil, morti neszrechu moju leztor na pol chutil bi.

Groficza. Oni nasz ztrashê, Gozpodin Grof! kaj ova rechi hocheju?

Siga. Jaszem neszrechen — y ozta-vlyen. —

Groficza. Ako taki nyim prigodye-nye kakvô vsze bi bilo vzelo, vendar im izto mene y Amaliu nî vzelo.

Amalia. Ako kada, kakszû mî malo pervlye rekli: lyubav moja nyih szrechnoga vchiniti more, tak nigdar neszrechni nebudu.

Ivan. I Ivanchek bash tak veli, kak dugo bū sivel Ivanehek, nyih' Gozpodstvo nebū oztavil.

Siga. Bosanzka szerdoza! dabi vendar viteskeh mishlyenh vasneh vreden bil — O Amalia! moram nyih oztaviti, moram lyubavi nyihovî odrechi — nyihov pokoj, laztozita szrecha nyihova imeti hoche.

Amalia. Lyuti chlovek! hocheli szrecha moja imeti? da oni mene oztaviju; mene — koja nyih nezgovorno lyubi?

Siga. Josh mē lyubiju — o dabi oni pripetchenye moje znali, morti mē za nemar bi dersali.

Amalia. Kaj govoriyu, Gozpodin Grof! tak mē joshche malo poznaju, dasze tja do zbantuvanya puztiti moreju.

Siga. O Amalia! Amalia!

Groficza. Naj vendar k-szebi dojdeju, Gozpodin Grof! oniszu krepoztni. Oniszu z-ztalnoztjum podnashali szmert otcza nyihovoga: ter kaj nyimsze dogoditi je moglo, kaj nyih tja do zdvojenya vodi?

Siga. Neszrechu moju leztor na pol bi chutil, dami Amalia oteta nebi bila.

Groficza. Mortiszû ih hmanyi jeziki z-lashmi nahranili? morebiti na vernozt nyenu dvojê?

Amalia. Na vernozt moju dvojiti nemogû; ar naj szveteshe priszege moje nyih szegurnoga chinê.

Siga. Jaîh od vszeh priszegh — y od vszeh obechanyh odvesujem, Amalia! nyihovo dobro szerdoze, nyihove priszege

dajem nyim nazad: jedino ŝh prozsim, dasze gdagda szmiszliju na neszrechnoga, koj nyih veke postuval, y prestimaval bude. Zaito! prelyublena Amalia! klechech nyim ponavlyam, daŝh lyubim. — daŝh vekoma budem lyubil — (prot' Groficzi) Premiloztivna Groficza! zaklinyam nyih po vszem, kaj detetu jednomu szveto je — po pepelu otcza mojega zaklinyam nyih, naj zkerbê za szrechu Amalie, ar vredna je nye — dapache y zaszlusila je nyu — Nebo naplatiti mora jû, ali na mê — na mê pozabiti mora. — Moj brat — moj brat szim ide — o on nyim vszu zkrovnost odkrije — vre vidim szerditi obraz nyegov — moram oditi.

Amalia. Naj vendar totu oztaneju —
Siga. O Amalia.

(Grof Siga, y Ivanchek odidû.)

I Z H O D VI.

Grof Francz. Groficza. Gozpodichna Amalia.

Francz. (za sze) Bash szêm v-nepriлично vreme doshel, (proti Groficzi) Siga je odishel; vem nêszem ŝh v-razgovoru nyihovom zmutil?

Groficza. Nikakvê otajnozti pred nyi mi nemamo.

Amalia. Oni znaju, Gozpodin Grof! da mê on lyubi, y da pokoini otecz nyihov

nagnyeny nasha pohvalil y tverdil je; mi sze anda nemamo zroka pred nyimi shonati.

Francz. Z-vszema ne; nego je vendar vsakiput nepovolyno, akosze zapopademo.

Groficza. Zapopali ravno nasz niszu, y dabi nasz bash bili, tak zapopadenye takovo nam nevugodno nebi bilo.

Amalia. Oni lyubè brata nyihovoga, Gozpodin Grof! bili hudi bili, dabi chuli, dagà takaj y ja lyubim, vem to dugovanye neje vech novo.

Francz. Oniszu odvish iztinzki y od-perti, Gozpodichna! neg' znajuli, da ja szrechu brata mojega nazlobiti bi mogel

Amalia. Oni mè na probu poztaviti hocheju.

Francz. O za iztinito ne — Znam za szegurno, da moja zkushavanya zaobztujn bi bila.

Groficza. Tak je! — kajti oni jedini jako zlocheztu miszel od kchere moje imeti bi morali, dabi nyu za vetraztu szuditi hoteli

Francz. Vem zato chlovek nije vsakiput vetrazt, ako jednu oszobu na veke nelyubi — jezero neprilichnoztih nahadyasze, koje proti volyi nashì vezila razkopchuju, ter nerazumno bibilo, dabi vu zpodobneh dogodyajih vsakikrat szerdeze nashe kriveti hoteli.

Amalia. Iztina je! dasze vsakojachkeh nahadya neprilichnoztih, nego pri meni vsze nikaj neopravè, kak jedina nemoguchnozt.

Groficza. Y tvoja mater, Amalia! bi tē odurjavala, dabi ti drugach miszlila.

Francz. Ali vendar nemoguchnozt lahko nadojti more; kakti na priliku: dabi-sze bogatstvo y imanya pogubila.

Amalia. Takvâ nemoguchnozt pripe-tchasze szamo pri takoveh, koji imanya y bogatstvo lyubê à nê szerdcze — y zato potlam neszrečno siveju. —

Francz. Moremosze takajshe v-takvôm ztlishu nahadyati, daszmô ni mogu-chi tovarushiczu zdersavati.

Amalia. Vu takvôm pripetchenyu za dusnozt bi dersala, tak dugo chakati, doklamsze ztlish bi popravil.

Francz. Ali dasze nebi popravil?

Amalia. No onda — bi moralo takbiti.

Francz. Aha! vezdaszem îm pogodil siliczu?

Groficza. Z-vszema ne — stimaju oni, Gozpodin Grof! da ako on neszre-chen bi bil, koj kcheri mojî vszê alduval bi, da ja takajshe vu neszrechi nyegvî vsze za nyega nebi alduvala?

Francz. Ja dopuztcham — nego dabi-sze pokazalo, da ov szrečni lyubovnik jeden odhitchen zlochezť chlovek bibil, koj roda y pleme nyihovo bi pogerdyval.

Groficza. O tak nigdar nebi dopu-ztila, dabi takov kcher moju lyubil!

Francz. Otajnozt pako ta ztoperv z-vremenom na szvetlo bi izishla.

Groficza. To ni moguče; ar hmanyi mishlyenya nachini y zlochezťa szerdcza dugosze zkrivati nemoreju.

Francz. O tak miszliju oni, G. Groficza! da rod szamo po hmanyih mishlenya nachinih y po zlocheztih szerdczah neopostenyujesze

Groficza. Tak je! y po nichem drugom.

Francz. Oho! to je zaizto prevech recheno — kaj veliju na to oni, Gozpodichna Amalia?

Amalia. Da ja vuprav tak miszlim, kak mati moja.

Francz. Pravo — pravo — Vivat! oni miszliju kak dve vitezicze iz jednoga Romana — a moj pako brat je ta szrechni vitez za kojegasze borè — negosze szemjal budem pri razlaganyu toga zpomenyka; za ztalno znam, da druge miszli budù.

Amalia. O za ztanovito nebûmo!

Francz. Najsze tak nenagliju, lepa moja Gozpodichna! vsze polehko — vsze polehko! Vem oni joshche nepoznaju nyihovoga viteza!

Groficza. Vitesko szerdcze y krepozt nyega nam poznanoga chinè.

Amalia. On je chlovek, kakvoga szija selim.

Francz. Anda on bude ladavecz Amalie?

Amalia. On jedini.

Francz. Anda bi oni vsze druge hasznoviteshe proshnye odhitili?

Amalia. Presz dvojmbè.

Francz. Dabi im pako ja ruku moju dal, bili mî nyihòvu zkratili?

Amalia. Nigdar nebi stimala, dabi to zresznozt nyihova bila; ar dobro znana-

szuim obechanya, kojame k-bratu nyihovomu veseju.

Francz. Ali ako sm sze zaprishesem, da je prava zresnozt moja.

Amalia. O tak bi ih, Gozpodin Grof! prav iz szerdeza odurjavala, da tak malo vredno miszliti mogû, na jedno szerdcze rachunaszi delati, koje vre bratu nyihovomu prikazano je!

Francz. Szaprament! to ide do sivoga, —

Groficzka. Amalia miszli, kak vszaka viteska y postena deklich miszliti mora.

Francz. Bogim daj szrechu y z-nyihovem mishlenya nachinom — ada mi kopiczu daju? —

Groficzka. Govorenys takvò je prazno y nepotrebno, Gozpodin Grof! Oni dobro znaju, da brat nyihov Amaliu jako rad ima; izti pokojni otecz nyihov potverdil je lyubav nyihovu — jaszem bila kchere moje perva zmed zaufaneh — y znashlaczem, da izbiranye nyeno zpametno je bilo. —

Francz. Daklye sm G. Groficzka! bludnyu nyihovu razlositi moram; Izbiranye kchere nyihove nije bilo tak zpametno, kak oni stimaju. — Znajuli kakvâ pticza je Siga? — on je naravzko dete — otecz moj gâ je zplodil zvun zakonstva — ovde najchtejû pizmo ovo — koje med paperi pokojnega najdeno je; dushagâ je pripekala imanyh szvojev Sigu pravednoga ladvca vuchiniti. Nut! vezda vidiu G. Gro-

ficza! kakvôga roda je Siga — chizto niche-
sza nadejati nemasze — jazsem ladavec
imanyh — jedini pravi odvetek Grofov
Dobroszlavov. Presz ovoga pizma mortibi
imanya razdrusena bila — nego dobro-
tivna previdnozt Bosanzka zkoznuvala je
za czvet kolena nashega. — Naj anda na
ovoga chloveka pozabiu, Gozpodichna! ter
najsze zkerbê za zakonstvo, koje plemenu
y rodu nyihovomu priztojnesh je. Oni
jezero klanyavczev najdeju, ali nijednzki
nebude nyih tak prestimaval, kak ja —
dabi mî dopuztcheno bilo, szerdcze moje
y z-vszemi ovemi imanymi pred noge
nyihove polositi; — nikaj mî neodgovar-
jaju — morti selye moje. —

Amalia. Nyihove selye! — o naj
zamuche — chiztoszem zvun szebe — oni
moraju, Gozpodin Grof! jako tvrdo y
nemiloztivno szerdcze imati! koje nikakvê
lyubavi chlovechanzke y nikakvôga chute-
nya vu szebi vishe nema. — O Siga! —

Francz. Oni oszupnyujusze. —

Groficza. Tak je! Gozpodin Grof!
koga nebi gizdozt nyihova vu oszupnenye
poztavila? onisze zpozablyujû iz chlove-
chanztva y naravzkoga nagnenya.

Francz. Anda je joshche Siga ladavec
lyubavi Amalie?

Amalia. Josh je ladavec lyubavi nyene,
dapache pripetchenye ovo duplitgâ chini
szerdczu mojemu dragoga — znajuli, Gozpo-
din Grof! da Siga na bogechki paliczi tak
velik bude, kak bi oni na kralyevzkoy zto-

liczi malovredni bili. — **O Sigicza! Sigicza!** toli je zkrovnozt tvoja — o ta nemôre ti szerdcze moje ztergnuti!

Francz. Onisze nebudû szerdili — moremli zato, dasze dugovanye tak ima. —

Amalia. Neje kriva neszrecha Sigova; nego gizdozt nyihova, zbog cheszasse vsze vu meni podise — najsze chuvaju, Gozpodin Grof! da nebi vishe ime brata iz vuzth nyihoveh izishlo, bisze moglo szerdcze nyihovo izdati, da joshche nekaj dobroga yu szebi ima, to pako szramota bi bila; — dapache moraju gizdavi biti, da glasza narave zadushiti moreju — ar to je za nyih velika naszlad. Szlobodno! najgâ ozivaju veke Sigom, a ne vishe bratom, ar bigâ itak nyihov mishlenya nachin pod tem imenom poblatil.

Groficza. Vtasisze, Amalia!

Amalia. Dabi ov vudarecz na mê zpadal, vsze ove spote y zpotikanya krotkeshe prebaviti bi mogla; ali plamen velike lyubavi vtasisitze nemore. — Gozpodin Grof! oholneh pogledov nyihoveh podnashati vishe neszem mogucha, iz glubline szerdcza mogâ merzim na nyih. — O mati! besemo iz ovoga Grada — v-kojem gizdozt naravu y chlovechantvo ozkrunyuje! (Groficza y Amalia odidû.)

I Z H O D - VII.

Francz szam.

Do iztine poszel moj bolye opraviti nisz' mogel — kaksze ona hruzti! — neg' szem vendar jedno malo pribedazto baratal — jabisze potajiti bil moral — morti bi z-prilizlyivemi rechmi predi kaj opravil bil — alisze chlovek na vsze zproti szmizliti nemore — morebitisze joshche preoberne to dugovanye. (zove, hej, hej.)

I Z H O D VIII.

Ivanhek. Grof Francz.

Ivan. Zapovedaju, Gozpodin Grof!

Grof. Gde je Siga?

Ivan. Nyihov brat?

Francz. Siga, velim ti.

Ivan. Vem je ravno to nyihov Gozpodin brat.

Grof. Bukvesh! nedelajmi totu Komodie.

Ivan. Za volyu Bosju! Gozpodinu Grof! vemszem szamo pital, jeli oni nyihovoga Gozpodina brata stimaju; — pak jeli to kaj zloga — neznajuli, dasze Jagar nash takajshe Siga zove!

Grof. Y akoszem ja brata mojega stimal — gde je on?

Ivan. V - hisi szvojoj, stimamisze.

Grof. Kaj — stimatisze — ti znati morash, lampak!

Ivan. No tak — ja znam — on je vu szvoji hisi.

Grof. Kaj dela?

Ivan. Malo pervlyesze je plakal.

Grof. Chujesh! povedymû, daszem mû ja zapovedal k-meni dojti — jeszi mē razmel?

Ivan. Jeszem.

Grof. Kajszemtî zapovedal?

Ivan. Oniszu meni zapovedali, da ja Gozpodinu momû naj povem — dagâ prosziti daju, dabi malo k-nyim doshel. —

Grof. Kaj? prosziti? ja zapovedam, tak szēm tî rekel.

Ivan. Andaszem krivo zarazmel — taki ovde bude.

Grof. Gdo?

Ivan. Siga Jagar, kajne? nyega imeti hocheju?

Grof. Ti prokleti bivol! ja tî joshche denesz glavu prederem — gdo tî je jednu rech od jagara rekel?

Ivan. Nyihove rechi szu mē napelyale — Gozpodin Grof! kajti oni vezda vuprav tak nevlyudno z-nyihovem bratom govore, kakszu navadni z-nyihovemi szlugmi govorit — drugda nigdar nyihovomu Gozpodinu bratu neszuzapovedali.

Grof. Ali ako tî zapovedam, da rechesh, daszem ja zapovedal.

Ivan. Pokehdobh szada ztoperv znam, da oni nyihovoga Gozpodina brata stimaju,

tak mû povem, dagâ prosziti daju — ali naj bolye bude, ja mû nikaj nepovem — Stimaju oni, Gozpodin Grof! da salozi Gozpodinu momû povekshati hochu. Menisze takaj tesko bi videlo, dabi brat z=menum zapovedati hotel — kajti pako tak imeti hocheju — inoshu nyihovomu zapovedati mogû. (Hoche oditi.)

Grof. Niszi ti v-szlusbi mojî?

Ivan. Nisz, jaszem v-szlusbi nyihovoga Gozpodina brata — y akoszem kada nyim podvoril, takszem za volyu Gozpodina mogâ to vchinil — pokedobhszû pako oni takvî — tak — ja vre znam.

Grof. Znashli ti takaj, da Siga oditi mora?

Ivan. On nemora — nego szam z-dobre volye oditi hoche — to pako znati moram, ar z=nyim pojdem.

Grof. Ti z=nyim pojdesz — beda-chez! a gdo tê bude platchal?

Ivan. Moj Gozpodin mê naplati.

Grof. Z=chem! kada penezh nema?

Ivan. Tak mê lyubav nyegvâ naplati. — Miszliju, Gozpodin Grof! da mi prozti lyudi chizto nikakvê chutlyivozti nemamo, ter szamo iz szvojhasznozti — ali za volyu penezh szlusimo. — O onisze, Gozpodin Grof! jako vkanyujû — posteno szerdcze, koje za szlusiti je porodyeno, lyubav Gozpodina szvôga vnogo vech prestimava, kak vsze vashe nevolyne peneze.

Grof. Ovo tepche nerad zgubim — chujesh, Ivanchek! ja tî poveksham platchu — pri meni oztati bi mogel.

Ivan. Nemaju nikaj drugo zapovedati? (hoche iti.)

Grof. Premiszliszi, Ivanchek! za vno-go vishe povnosam tî platchu tvoju.

Ivan. Y da bi mî jû bash vszaki meszcz z-pedeszetemi ranychki povekshali, vendar Gozpodina môga neoztavim.

Grof. Pak zakaj?

Ivan. Kajtigâ rad imam.

Grof. No dobro — Ivanchek! pokedobh ada Gozpodina tvôga rad imash, tak bi tebi povolyno bilo, dabisze nyemu dobro vchinilo.

Ivan. Zaizto bi meni kruto drago bilo.

Grof. Daklyesze pomiriti nazad hochemo. Vsza imanya z-Gozpodinom tvêm bratinzki razdeliti hochu, dabi ti. —

Ivan. Ako oni, Gozpodin Grof! to vchinê, czelo sivlenye moje presz vszake platche nyih szlusal budem.

Grof. Poszluhni mî — dabi tî bratu mojemu rekel — nebili on jednu rech za mî pri Amalii rechi hotel — ti mî razmesh. — Vu ztlishu, v-kakvôm je brat moj, itak nyu za tovarushiczu vzeti nemore.

Ivan. Zakaj ne? ako mû nekoja imanya daju.

Grof. Vendar on ni vishe v-tak velikom Gozpodztvu.

Ivan.

Ivan. O na Gozpodstvo Gozpodichna Amalia zevszema negledi, neg' na dobro szerdcze.

Grof. Medtemtoga ti nemorash bratu momu mahom tak gladko povedati, neg' morashgà jedno malo zdalka zkusavati, kaj da on na to reche — ter mi onda glasza doneszi — dagà pako v szumlyn nepoztavish, oztani ovde. — Na! ovo imash zatoga jeden czekin — imashsže vishe nadejati, ako poszel tvoj domo opravish.

Ivan. Najszì nazad vžemeju, Gozpodin Grof! nyihovoga czekina, nechà predi naplatchen biti, dokle nezaszuzim, k tomu joshche prav neznam, kak z-tàm poszlom ishlo bude — chudno misze vidi to dugovanye. —

Grof. Preszudi — ter miszli na Gozpodina szyoga; Ivanhek! budem videl, jeligà rad imash. (Grof odide.)

I Z H O D IX.

Ivanhek szam.

Hm! hm! to mi je jedno malo previszoko, — bili ali nebili — Gozpodichna Amalia — lepa imanya — zadnyich je iztina, dabi to dobra ztvar bila; od oveh dveh moj Gozpodin jednu zgubiti bi moral — ali — Gozpodin moj goruche lyubi Amaliu — za szegurno rajshì vsza imanya, kak ruku nyenu zgubiti bude hotel — tak je! nikaj nepovem, to bù naj pametneshe.

I Z H O D X.

Andrashina. Ivanček.

Ivan. A moj ztari! kaj ovde ischesh?

Andr. Ischem Gozpodina tvojega, Ivanček!

Ivan. Presz dvojmbi bi rad glasza od kchere tvoje imeti? — denesz Gozpodina môga v - kruto saloztnem ztalishu najdesh — pred nekulikemi vurami vnogo toga jesze premenilo — y komaj stimam, da moj Gozpodin chasza je imel, na kcher tvoju miszliti.

Andr. O zaizto zna vre tuliko, kuliko za pokoj moj je potrebno — Ali povedymî, moj Ivanček! kajsze je tvomû Gozpodinu pripetilo?

Ivan. Bog mê! nikaj dobra! — ravno tî povedati bi mogel, nego znam. da tî takajshe mojega Gozpodina rad imash — ti szî viteski jeden musek — ter zakaj bi y ti denesz z - nami takaj turobnoga dneva imeti moral.

Andr. Vidim na tebi, Ivanček! da terpish — podelyi salozt tvoju z - menum — budesh videl, da onda jû leztor na pol hûsh chutil.

Ivan. Tak dobro! hochu tî povedati: — Brat mojega Gozpodina med pizmi pokojnega otcza nashel je paperecz jeden — y ja neznam, kaj vsze na tom neszechnom paperu napiszano je bilo — Gozpodin moj z - imanymi ladati vech nebû mogel — nyegov Gozpodin brat je jedini odvetek

vszeh gibucheh y negibucheh — dapachegâ chizto iz grada pretirati hoche. Hudichno pizmo! dabiszi Bog daj bil v-zibki vrat vtergel, koj je pervi chteti y pizati znashel — ja neznam, k-chemu je to dobro, kak k-ovakovem prokletem hamuliam. —

Andr. Lyuti je to vudarecz — pak kam Gozpodiu tvoj kani iti?

Iean. Tak je! toga szam neznam — brat Gozpodinov nikaj nam neda; — A mi pako takaj vnogo penezh nemamo — ter ztem dalko nebûmo doshli.

Andr. Budi veszel, dragi Ivanchek! pravamê szrecha szim je doneszla. — Hvala vishnemu Gozpodinu Bogu! denesz mî je pervikrat dopuztil, da jednomu zmed mojih dobrochinitelov zahvalnozt izkazati morem. — Ti znash, Ivanchek! da ja jednoga szina imam, koj vre cheternaizt leth ni doma, on je vojuik, y vre szemmû nekoju suhku szuzu alduval bil, stimajuchi; dapod chernum zemlyum pochiva — denesz pako ov szin moj Stefek nazad je doshel. — Kadabisze ja denesz v-jutro iz polya domov povernul bil, vidim jednoga lepo opravlenoga Gozpona pred vrati — zkorosze nisz podufal z-nyim govoriti — koj misze znevarcze okol vrata hiti — na persza szvoja lyubleno pritizne — y mene otczom ozove — pogledamgâ dobro, y zpazim, da je moj dragi Stefek — Prelyubljeni Japicza! veli on: Bog mi je tu miloschu y szrechu prikazal, da roditele drage moje za odhraneny y smehku zkerb nyihovu naplatiti morem — potegne

iz sepa moshnyu z-czekini punu, ter poda mi nyu, govorech: peneze ove z-teskum mukum y kervjum, kojuszem za domovinu moju prelejal, prizkerbelszem; nizu ovi penezi iz sulyev sziroth — zgulyeni; negoszu iz naplatchuvanya zaszlusenyh mojih prichuvani. — Szvetlozt kralyevzka mē vchinila je pervem kapitanom, y zato mī je chazt ova draga, kajti mī veszelochu daje, daszlabomu otczu momū dobro chiniti pod ztarozt nyegvū morem. — O Ivanchek! preszudi radozt moju! delyi szrechu z-menu, koja joshche za mē nije, akoszī Gozpodin tvoj na nyoj dela nevzeme. Nut Ivanchek! penezi ovi nikakov mī zgubichek nebudū — od mladozti moje priprozto siveti navchenszēm — szin pako moj joshche vszakiput kcheri mojī tuliko dati more, dasze priztojno vudati bude mogla. Hodi, Ivanchek! ti morash iti z-menu, hochemo peneze ove Gozpodinu tvojemu odnezti.

Ivan. Ja pojdem, negsze boim, da moj Gozpodin penezh prijeti nebude hotel.

Andr. Pochinkaszī nikak nedam, — doklam ih neprime; vem nebū to prikaz. — z-prilikum mī nye opet vernuti more. —

Ivan. Ali moj ztari! vendar szē u ti prav jalen; zakaj besza nikogani naszvetu, koj takaj y meni penezh bi doneszēl — makar bi ih y malo bilo; — joshche v-mojem sivlenyu nigdarszī nisz' selet bogat biti, kak denesz; — ar bi mē veszelilo,

Gozpodinu mojemu pokazati, da Ivanchek rad zahvalen bi bil.

Andr. Dragi Ivanchek! akosze taki vszakichasz selya zvershiti y nemore, vendar zato Bog hotenye, tak dobro naplati, kak delo — ali — hodi.

Ivan. Taki idem! neg' bi vnogo veszeleshi ishel, dabi vu tom saklinczu od ztrani moje barem jeden filerecz bil. —

ZPELYIVANYE TREJTE.

I Z H O D I.

Grof Siga szam.

(Grof Siga pishe, y za mal chasz govori.)

Anda neszrecha moja je zgotovlyena. — Amalia! nigdar vech videltê nebûm — O dabi tê konchema joshche jenkrat objeti mogel' ali ne! obimanye ovo prevnogo muke bi mê ztalo. — Liztek ov goruche y nedokonchlive proti nyoj lyubavi ztalnu naj vchini (pishe opet, y dalye veli) teda negda szemgâ zgotovil lizteka ovoga — ali kajszem vsze vu nyem rekel; (na tihom chteje) nijedinzka rech k-rechi neszlase-sze; Ah! moje chutlyivozti — moja lyubav preszlabo je zpiszana, nezgovorno

vishe chutim. — Nebûgâ imala lizta ovoga (razdraplyegâ) Szam joshche z-nyum govoriti moram.

I Z H O D II.

Ivanček. Andrashina. Grof Siga.

Ivan. Szamo nuter! ovde nesze potrebno inoshem oglashuvati.

Andr. Ali nepriztojisze —

Ivan. Podszilom morash mî nuter — (Ivanček vleche ztaroga v-hisu.)

Grof. kajsze vi dva karate?

Ivan. Ov ztari ovde, k-nyim nuter neche iti, pak im vendar nekaj jako potrebitoga povedati ima.

Andr. Premiloztivni Gozpodin Grof. —

Grof. Zbog kchere tvoje, priatel! tuliko tî szamo povedati morem, da vre zkoro znam, gdesze zadersava, y to je dozta; za kratko vreme pri tebi opet biti mora.

Andr. Nî mē tuliko selya kcher moju za videti, kulikomē jedino veszelye szim je privleklo; da nyim povedati morem, daszem szina mojega y pak videl.

Grof. Radujemsze iz szerdca nad szrechum tvojum — gde je tak dugo bil?

Andr. V-taboru. — Obraz nyegov vesz je szuchern, y nekoja lepa rana lezkasze na liczah nyegvêh.

Grof. Vasha ogerlivanya jako veszela biti moralaszû?

Andr. O dobri Gozpodin Grof! — bilaszu ogerlivanya jednoga otcza, koj cheternaizt leth szina szvojega nije videl.

Grof. Radozti tvoje niszi moguch bolye napreztaviti, kak z - takvêmi rechmi.

Ioan. To vsze, moj ztari Andrashina! potlam povedati moresh — szamo daj szim vre jenput tu z - czekini moshnyu.

Andr. Y kaj mî prav povolyuo je, Gozpodin Grof! da na telu noszi nekoju ranu za domovinu y kralya szvôga.

Grof. Velike dike vredenchin. — Chlovek prozti, koj znamenyku rane v - taboru zedoblene na telu szvojem ima, more vnego bolye zverhu toga gizdav biti; kak plemenitash, koj szvojuh laztovitih najemov nema, neg' sze z - najemi predyov szvojuh dichi.

Andr. Gozpodin Grof! tja do pervoga kapitana moj szin je zishel, ter to mè vendar chak v - szerdczu veszeli —

Ioan. Preztani, moj ztari! vre jenkrat od szina tvôga pripovedati — vem vsze to mi vre znamo. —

Grof. Iztinzkoga dela jemlyem na szrechi tvoji.

Andr. Josh ne to vsze, kaj szêm nyim povedal; dapache joshche vnogo vekshu szrechu je mî prizkerbel, koja podpunom nebû zvershena, Gozpodin Grof! ako oni nekaj k - nyojedoprineszeju.

Grof. Ako kaj k - szrechi tvoji doprinezti morem? dragi chlovek! hitro povedymi, kaj od mene potrebujesh?

56
Andr. Nego moraju mi pervlye obe-
chati, da proshnyu moju odhititi necheju.

Grof. Nechu. —

Ivan. Rech nyihova, premiloztivni
Gozpodin!

Grof. Ztalna ztoji.

Andr. Szin moj doneszelmí je mosh-
nyu ovu z- czekini, proszim, nyih Gozpo-
datvo! nek' jû za sze primeju, oni vnogo
bolye peneze na haszen obernuti znaju.

Grof. Priatel! bolye na haszen ober-
nyeni biti nemoreju, kak gdsazû v-rukah
postenoga chloveka; na potreboche tvoje
szlusiti morejuti.

Andr. Oniszû rech nyihovu dali,
Gozpodin Grof!

Grof. Rech moju dalszem, k- szrechi
tvoji kaj pridonezi, ne pako szrechu tvoju
porobiti.

Andr. Kajsze dobrovolyno da, vem to
ni porohleno.

Ivan. Gozpodin Grof! taki im ezelo
dugovanye iztinzki valuvati hochu; Jaszem
zitanu tusni ztalish nyihov ochituvaj —
ter on bi rad nyih pó penezih v- bolshega
poztaviti — kaj ne? oni nam za zlo nevze-
meju?

Grof. O priateli! poztavetesze jeden
hip na mezto moje — nebili odurja-
vanja vreden bil, dabisze odluchiti mogel,
ta moshnyu vzeti. — Peneze ove, priatel
dragi! ezin tvoj vishe kak jezeroputh z-
nogibelyom sivtenya szvoga je zaszlusil;
to je setva gorkeh dnevoj nyegveh, koju

lektor je posel, da roditele szvoje naplatiti more; ter takove opet tebi iz rukh bi ztergel?

Ioan. Neliszem tî zproti rekel, moj Ztari! da Gozpodin penezh nevezemeju?

Andr. Daklye necheju penezh? kajti stimaju, da po tom szrechu moju bi porobili; nego znajuli, Gozpodin Grof! da mî nezgovorno vishe robiju, kak szrechu moju, kajti mî priliku zkratchujû, zahvalnomu biti.

Grof. Zahvalyujem tî, za dobro hotenye tvoje, moj ztarecz!

Andr. Potrebujelisze totu zahvalnozt? vszaki ztalisha mojega chlovek, to izto bi vchinil.

Ioan. Nek'mû vendar to veszelyiche vchiniju, Gozpodin Grof! ter naj primeju peneze.

Grof. Hvala tî za dobro szerdcze tvoje, Ivanhek!

Ioan. Szad' mî je bash povolyno, da vu tom saklinczu nit' jeden filer od ztrani moje nije bil, kak bi mê saloztilo, dabigâ moj Gozpodin vzeti nehoteli.

Grof. Da pako vendar zpoznate, priateli moji! da na lyubav vashu vszu zaufanozt poztavlyam, hochu vasz vu pripechtenyu mojem za nekaj drugo oprosziti.

Andr. O predobri Gozpodin Grof! z-sivlenyem nashem naj zapovedaju, ako z-nyim poszlusiti im moremo.

Grof. Dokonchalszem odovud oditi, ti pako moj ztari! razveszeliti bi mê

mogel, dabi mî nekuliko dnevvov v - hisiczi tvoji ztanuvati dopuztil.

Andr. V - proztu musku huticzu prebivat, iti hocheju?

Grof. Huticzu tvoju vnogo bolye prestimavam, kak palachu ovu — jabi selet, dabisze v - takvi bil narodil.

Andr. Dabi sm szamo takaj doztojno poszlusiti mogel.

Grof. Rechi takove na ztrani oztati moraju, moj priatel! ako mē lyubish, tak morash z - menum vuprav tak, kak z - drugemi domachemi baratati — vsze dneve buduch pri tebi na terh postenomv ohloveku biti nechu, neg' z - tobum delati lochu; jedino tē proszim, imaj terplyivnozt z - menum, ako delo od rukh neprikladno bude ishlo.

Ivan. Nebili takaj hoteli orati, kosziti, y derva czepati? Gozpodin Grof!

Grof. Zakaj ne.

Ivan. Tobi šmsze bash lepo priztajalo.

Grof. Delosze za vszakoga ohloveka priztoji; ako od nyega naztanoviti nachin odevcheni neszmo; iztina je, dasze szmeshno k - nyemu prilagodyujemo, vendar, akogâ nam neszrecha poprijeti zapoveda, tak izte czeszare y kralye neprikladnozt ta neobshanyuje. — Szad' priatel moj Andrashina! moremlisze na priatelztvo tvoje zaufati?

Andr. Joshche ztanovite pogodbe vuchiniti bi imel.

Grof. Nikakve pogodbe; ar vsze uye previdyujem, dabi tebi na terh bile.

Andr. Pokehdobh imeti tak hocheju. —

Grof. Andaszmò gotovi?

Ivan. Joshche neszmò, miloztivni Gozpodin! josh od mene nikakov zpomenek nije bil; — znash, ztari! ako ti Gozpodina mòga k-szebi vzesesh, mene takajshe imeti morash.

Andr. Tosze presz toga vre razme.

Ivan. Dobro! nish vishe povedati nemam; anda gda zapovedaju, Gozpodin Grof! dasze to vchini?

Grof. Denesz vre na vecher jako bi rad oditi; neg' dabi nam ti, dragi ztar-chez! musku opravu prizkerbeti hotel, da nasz Gozpodichna Amalia v-pamet nevezeme, kada odhadyali budemo; za to proszimtè.

Ivan. Vre to bude moja zkerb. (Ivan-
chek y Andrashina odidû.)

I Z H O D III.

Francz Dobroszlav. Siga Dobroszlav.

Francz. Jabi vendar rad znati, kakvòga zmir' z-temi muskemi galsenyaki poszla imash? morti hochesh chetu tol-vajzku zkupzpraviti; ter mene joshche pred odhadyanyem tvojem obkrazti — prava mè szrecha na shegavozt vashu je doneszla.

Siga. Nek'mé nechertiju, moj Gozpone! z-takvemi rechmi. Oni prekoreda szerdce moje blatiju, nyih bi ja obkral? — takovi chini meni neszu prirodyeni — chepremszû oni, moj Gozpone! lyuti zadozta, da mî vsza zkratchujû, tak naj znaju! daszem na tuliko gizdav, dabisze szramuval naj menyshega kaj od nyih potrebuvali. — Akoprem nikaj nemam, takszêm bogat zadozta; kajti tuliko imam, damî pripetchenye moje nishta vishe oteti nemrê.

Francz. Dobro razmem govorenje tvoje, hocheshmî po nyem rechi; da ja vu ladanyu imanyh tak pokojen biti nemorem, kak ti. — Sziromaski ti chlovek! za iztinutê milujem. Moj dragi! ako taki y jezero proti meni puntarov podignesh, vendar mî vszi zkupa niti lasza neztepete.

Siga. Gozpone! neszrechni vnogo priatelov nenajdû; — jaszem vu tom broju; y koji mî dobro hocheju; jako maloih je; k-tomu pako naj menyshega zroka nemajusze pred menum bojati; na imanya y imetek nyihov nikakvôgaszi rachuna nedelam, dapache szam szebe bi odurjaval, dabi mî szamo miszel dojtî mogla, nyih zarad blaga nazlobiti. Gozpone! dabi takaj y moguche bilo, dabisze proti ogrutnomu baratanyu nyihovomu poburkati mogel, szegurni nek' budû! da prejakoga priatela v-szerdczu mojem bi imeli, koj vszevdily bi prepRechuval, nyim naj menyshe zlo hoteti; — ar nigdar, y za nigdar

nepozabim, da nyihov otec, takajshe y moj otec je bil.

Francz. O ove tē rechi izdavaju, daszi joshche gizdav y neiztinit — stimash; dasze po prilizavanyu vkrotiti dam — po takvêh kriveh puteh joshche ischesh szlabochu moju vloviti, o moj dragi! jakosze vkanyujesh.

Siga. V-ztalishu, v-kojemsze ja, chizto nikakvôga zroka nemam, nit' gizdav — joshche menye neiztinit biti — dapache niti prilizavamtisze; baratanye tvoje proti meni kakti bratu, merzko y odurno bilo je; nejedinzki z-dravem razumom chlovek nebûgâ potverdil; jedino ti selim, da ti szerdcze tvoje ponashanya tvoja proti meni nigdar nebi zpoganyalo — akoprem chine tvoje za dobro nenahadyam; zato vendar tē nigdar odurjaval nebûm — zgubichek szreche moje je naj menyshi — jedini zgubichek priatelztva tvôga, y lyubav Amalie — ta mē saloztē.

Francz. Lyubav Amalie? — ter kaksze josh podufash, na szerdcze nyeno rachuna chiniti?

Siga. Ako kada gizdav biti moresh, daszi mē v-neszrechu porinul, tak vezda biti moresh; ar izto szerdcze moje prejako ranilszi — goruche lyubim Amaliu — y zato od nye potrebuvasi nemorem, da neszrechu moju z-menu bi delyila; moram ja — pache budem ja Amaliu oztavil, akoprem mi miszel ova vsze silicze

moje prelyuto trapi y muchi; jeliszi ti zadovolyen?

I Z H O D III.

Amalia, y perveshi.

(Amalia zadnye rechi chuje y veli:)

Nebudesh — nebudesh ti Amalii odpovedal, neszrechni! vsza zkrovnozt tvoja znana je Amalii; — zakajsi nyu szerdczu nyenomu zatajival? bili z bog toga na tē merzela, kajti szî neszrechen? Ruke ove zadoztaszû jake, nebudeshsze nyim ztergel. Sivemo zkupa, Sigicza! takajshe v-nevolji y szromastvû budemo mi szrechni — stimash! da je lyubav moja tak szlaba; — joshche jû ti nepoznash, vuchisze nyu od Amalie poznavati. — Nema ona vu szrechi szamo veszelya — nego takaj y z-ternyem naperjene pute poszipava z-czvetjem.

Siga. Szrecha tvoja, prelyublena Amalia! potrebuje odhodka môga.

Amalia. Moja szrecha! gde je za Amaliu szrecha presz tebe? — O Sigicza! czeloga szveta z-tobum obiti hochu; vszaka mî palacha presz tebe bude odurna, a z-tobum pako vszaka szlamnata huticza draga y vugodna.

Siga. Poznam ja lyubko szerdcze tvoje, Amalia! nego ti prevnogo bi zgubila.

Amalia. Dersish to za zgubichek? ako bi ja po nyem pokoj moj — mirovnozt

moju kupila. (prot' Franczu:) Lyuto y tverdo poganzko szerdcze! vsza imanya — vsze bogatztvo ztergni bratu tvojemu; poleg vszeh kinchev tvojeh budesh ti nevoljen. — Neszrechni vi penezi! mi vasz jenkrat niti k-nashoj szrechi nepotrebuje-mo. — O Sigicza! dopuzti mî, da bûm tvoja; dopuzti mî za ovu czenu sziro-maskoj biti — nije sziomastvo draga czena za tuliku szrechu.

Francz. Oniszû zvun szebe, Gozpodichna! Oni noriju. —

Amalia. Tak je! ja norim — nechlo-vechnozt nyihova chinimê noru: Ti! koj josh nigdar chutlyivozt pomiluvanya niszi pochutil: Ti! kojemu szerdcze nikakvû mirovnozt niti zadoztnozt joshche dalo nije, ar iz ochih tvojeh josh nigdar jedin-zka szuzicza za neszrechnoga nije z-czure-la. — Ti! vuchisze; da vsza tvoja kervo-lochna preganyanya, joshche neszû brata tvojega napravila neszrechnoga; morti bude on dalko od tebe tusne y presaloztne szuze vu szirotinztvu preleval: ali szuze ove za szerdcze nyegvô budû vugodneshe, kak szmejanye tvoje — yveszelya oholnoztî tvê — ako taki mû y vsza otimlyesh — tak znaj! da mû vendar neotmesh, kaj nyemu naj dragshe je — tojezt: Lyubav Amalie. — Lyubeznivozt nasha nigdar med nami nepreztane, ter dabi mi nikakvô drugo veszelye med szobum delyiti nemali, tak joshche obchinzko szuzh tochenye za nasz szlazt bude. — Hodi, Sigicza! odhadyaj

iz pred očíh nezdushnoga brata tvôga —
mati moja na tê chaka — hodi! ter puzti
malodushnyaka zdvojenyu nyegvômu, (pri-
megâ za ruku, y z-szobum odpelya.)

I Z H O D V.

Francz Dobroszlav szam.

Aj, Aj! kaksze zproti Gozpodichnicze
szerditi znaju, ako chlovek malo bolye
lyubav nyihovu vrazi! — Na moju dushu,
brate! prav miszlech, zaiztoszî szrechne-
shi, kak ja. Ti konchema vendar imash
iztinzke priatele, koji tê lyubê, ter prav
iz szerdcza lyubê — jaszem morebit po
nepazlivozti moji, vszu lyubav vszakôga
pravotvornoga chloveka od mene odegnal;
ali! jaszem premoguch, morem izborne
obroke davati; za obed pako y peneze
vszaki chasz szî priatelov na jezera kupiti
morem. Priatelov? O ne — priatelov!
nego prilizavczev, moram rechi: koji nash
zbog szebe szamoga lyubê. — Siga! Siga!
szerdcze mi poveda, glaszmi narave go-
vori; daszi ti brat moj — hochugâ nazad
dozvati — hochu — ali ja nepametnyak,
dika y postenye plemena môga — nemo-
rem. Andrashina y Ivanhek opet szim
idû, kaj nyihovo otajno septanye zna-
menuje — morti mê obkrazti nakaniliszû —
moram vendar otajnozt nyihovu zezvediti,
ovde zkritisze hochu, y zpomenyka nyiho-
voga poszluhnuti — (za zazor ztupi.)

Izhod

I Z H O D VI.

(Andrashina y Ivanchek z - muškum opravum pod pazuhami.)

Ivan. Oprava ova Gozpodinu mômu zmosno budeše priztojala, bash tak malo k - jednomu musu zpodoben bude, kak bi ja bil k - jednomu velikashu. Ha! ha! —

Andr. Da za ztalno nebi znal, da ti Gozpodina tvojega jako rad imash, iz preobrazja tvôga nebi mî moguche bilo szuditi — ar pri tulikoj neszrechi joshche szî ti veszel. —

Ivan. Doizto, szam neznam, odkud to dohadya: -- Od vezelya, da z - Gozpodinom mojem iti szmem, na vsza pozablyujem: ar vekshe szreche nezpoznavam, kak gdashem z - Gozpodinom mojem: — Chujesh, moj ztari! nudamî jedno malo pomozi, ovu opravu oblechi (Ivanchek na sze navlyeche opravu, y reche) komuszêm szada zpodoben?

Andr. Tebi szamomu.

Ivan. Vem je to bash viteshko, da chlovek vu vszakoju opravi vsze jeden je, tojezt on iziti — toga nektera Gizdavka y Gizdaveczszadashnyega szveta neprevidi, koj zevszakum drugum opravum drugu chud y dersanye obleche — vendar dobro — kuliko je vurh? ide proti vecheru, Gozpodin moj nazkoro povernutisze ina — chini misze, da vre ide — o on je! on je! —

I Z H O D VII.

Grof Siga: y perveshi.

Grof. Komajszêmsze iz rukh Amalie ztergel. — Ali, ah Bose! kuliko muke szerdcza môga je to ztalo — naj hujshe zkoro vre obladano je. — Prav dobro, dragi moji priateli! vre dvojliszem, jeli vasz najdem, doshliztê; nikajsze vech stentati nemamo, Amalia mê vszikud' izkati dala bude, potrebno je; dasze hitrimo. Ivanchek! daj mî szim tu opravu — v-jednoj vuri dalko od ovde biti moramo. (Ivanchek, Gozpodina opravlyajuch, veli:) Ajah! nejde — nejde Nyih' Gozpodztvo! zprotisze vidi, da niszu oni za opravu ovu ztvorjeni. —

Grof. O priatel! morti bi szrechneshi bil, dabi jû od mladozti moje bil noszil.

Andr. Na tuliko bi szrechneshi bili, Gozpodin Grof! da ih nigdo zbog nye nebi nazlobuval.

Grof. Hodmo! drugach mê joshche Amalia ovde zapopazti bi mogla. Ali, O vishni Bose! vendar szerdczu mômu tesko vidisze, da mezto ovo oztaviti moram; ovdeszem odraszel — ovdeszem lyubleno kushuval ruke dragoga otcza mojega; ovdeszemsze nedusneh detintva veshelyh vusival, brat moj jedino igre moje veshelyiche je bil — y lyubav nyegvâ szrechnoga mene je chinila. — O priateli! vendar kruto prevnogo zgubivam, y vsza rad bi zgubi-

ti hotel, dabi szamo tebe, O Brate! na persza moja pritiznuti y obgerliti joshche barem jenkrat mogel. — Z Bogom — z - Bogom — zdrav oztani! nevidim tē, y morebit vech nigdar videltē nebûm — ja odhadyam, nego neodhadyam z - szerdczem, koje bi na tē merzelo. — Vszamoguchi Vekivechni Ztvoritel Neba y Zemlye! akoszuti zdi-havanya neszrechneh povolyna, poszluhni moja — ter oprozti bratu mojemu, y daj mû tvôga Preszvetoga Blagoszlova! (Grof Siga, Ivanček y Andrashina ideju: Francz pako za zatora napervo ztupi.)

I Z H O D VIII.

Grof Francz Dobroszlav, y perveshi.

Francz. Ztoj! — Ztoj. —

Siga. (Zproti obmegâ) O dobri Bose! Brat moj — brat moj!

Francz. Spot y szramota mē oblevaju (prot' Ivančeku y Andrashini) odhadyaj te! (odidû.)

I Z H O D IX.

Siga Dobroszlav, y Francz Dobroszlav.

Siga. O lyubleni priatel! na kakov nachin moresze tebi Siga za veliku tu szrechu zahvaliti, da joshjenkrat tē obgerliti — joshjenkrat tî blagoszlova seleti, ter onda ztoperv tebe oztaviti, y za veke

oditi more. Do vezda v-pervoj szerditozti tvoje vruchini zahman szêmsze terszil z-tobum pomiriti — neszrecha pako moja dozta jakozti nê imala, tverdo szerdcze tvoje proti meni vmehshati; dapache pod sigala je szerditozt tvoju; mezto kaj bi jû vtasuvati bila morala; — — szad szêmszi josh nekuliko hipov iz Neba zprosnil, koje chlovechnomu ovomu terszenyu alduvati morem. — Budem ja odishel, y mortî tê nikada vishe videl nebûm. Brate! neg' daj mî joshche zadnye obraduvlyivo ufanye, da ako taki na tebi brata oztavim, koj nigdar pepela môga nebû oplakival, da vendar yu tebi nepriatela neoztavim, koj mezto ono bi preklinyal, kade jednoch kozti moje budû pochivale.

Francz. Neszrechni! ah neszrechni ti! —

Siga. Genyenszi, brate! vidim szuznate ochi tvoje. O dopuzti mî josh jenput k-tebi govoriti; ter rechi brata tvôga, koj tê za na veke oztavlya, presz haszne prejti neprepuzti; — Ti zdihavash — o szuze ove, koje po liczah tvojuh techeju, ove mê vputchujû, da mî vech nisz nepriatel; neszrechasze moja vre pomenyshava; z-izto! nisz' vech neszrechen. Poszluhni mê, bratecz dragi! mezto ovo, grad ov rad oztaviti hochu; cheprem szerdczu momû shmehkosze vidi — akogâ szamo oztavim, dasze od tebe odurjaval nebûm. Z-naszladnoztjum vsza imanya y imetke rad oztaviti hochu, ako mê szamo lyubav tvoja bude zprevadyala — nezkrati mî tu radozt,

brate! ter zadnye prelyubleno ovo kushuvanye y ogerlivanye vekivechen lyubavi nashe szvedok nek' bude. (Hohegâ kushnuti y ogerliti.)

Francz. Puzti më v-miru!

Siga. Nedashsze ogerliti? — morti stimash, dabi lyubav tvoju zlo vsival? O nestimaj toga! nigdar od tebe potrebuval nebudem, dabi mi v-gradu ovom prebivati dopuztil; poznam ja Predszude szveta ovoga — znano je meni za nemar dersanye, kojesz na ztlish moj metche, v-kojega më pripetchenye je poztavilo. Dalko od ovde, vu ztranyzkoj szveta ztrani sivlenye moje zprebavlyati, vojnichkomu ztlishu alduvatisze, ter med stropotom orusja bolshu jednu szrechu, ali szmert moju izkati hochu. Ovo je moj odluchek, brate! y nikaj — chizto nikaj premenitigâ nemrê, — dokonchek ov za zpuniti, nit' bogatztva, niti velikoga roda — nego jedinu gyegyernozt y ztalnozt potrebujem.

Francz. Chudimsze nad tobum — daklyeszi ti z-vszema dokonchal vojniki biti?

Siga. Tak je! y nikaj dokonchka môga nepreoberne — pod zgovorom; daszem vu ztranyzki Orszag odputuval, pravi zrok saloztnoga pripetchenya môga pred szveta ochmi zkritisze more: ovak prejde nekuliko leth, y nezochnozt moja lehko vgaszi zpomenka, daszu dva Grofi Dobroszlavi bili. — Ti moresh razglasziti, daszem

vumerl, ter po tom obshanozt familie tvoje oszlobodyena bude, y falinga otcza mōga za na veke pokrita oztane.

Francz. Jeli to siva iztina tvoja?

Siga. Nedvoj na nyoj: po dalechini mojî kerhkocha otcza mōga za vszigdar bude pokopana; — ter kakoveh veksheh potrebujem nagibov, koji mî nakanenye ovo chiniju szveto y nezkrunlyivo zver-shiti?

Francz. Brate! szam anda dobro vidish! diku zaprichuvati plemena mojega, jako potreben je odhodek tvoj; nakanenye tvoje pohvalyujem, ter sal mî je za perveshu naglozt. — Gerdo y nechlovechno v-pervi vruchini mojî z-tobum baratal szēm, neg' mî ti odpraztchash, kaj ne? Ti szam prevideti dobro moresh, da prvi hipi ochituvanya takvōga, za velikasha jednoga, koj na diku plemena szvojega gızdav je, puni szerde biti moraju, y da — — —

Siga. Brate dragi! nikakvêh zpri-chavanyh nepotrebujem; szerdcheno tē lyubim, iztinzka pako lyubav vsza chini pozablana.

Francz. Niti szî ja nebudem truda prikratil, tebi pripomochi; — da vitesko nakanenye takovo berse dovershiti moresh. Miszel ova, na kojuszi ti opal, je oszebujno lepa — zvan orszaga vojnichku szlusbu izkati, za tē takaj vnogo lebkshe bude; itak vre v-tudyeh orszageh szilne nemirnozti nahadyajusze: Vojniki marlyivo

zizkavajusze — sznubijusze, ter ti k-tomu bash naj lepshe dojdesh.

Siga. Nad tom nigdar niszem dvojl; da taborov nebi bilo, y da kralyi lyudih nebi potrebuvali: z-ravnemi koztmi, y zdravemi kotrigmi naj leglyesze ta szrecha imeti more, za malu platchu szebe vztreliti dati. Ako tak Bog imeti hoche, da mŕ globush sivlenye dokonchati mora, tuli-kajshe zadovolyenszem; kaj mŕ jedino saloztiti bi moglo, da ruka moja za pravice tudyeh orszagov bude harczuvala; Domorodczu pravomu, koj domovinu szvoju lyubi, vsze jedno biti nemore; kada on kerv szvoju za ztranyzke kralye prelevati vidi, koju za domovinu y kralya szvojega vnogo rajshi bi bil prelejal.

Francz. Moj dragi, Siga! ako je to vsze, kaj tebe saloztnoga chini, zverhu toga tŕ jako lahko obatriveti morem. — Neznashli ti? da Naredbe orszaga nashega neszrechu tvoju zrokuvalesszŭ? Jeliszi ti anda takŕv orszag lyubiti dusen, koj tŕ od maleh nogh preganya?

Siga. Tak je! brate! lyubavszŕm dusen takaj ovomu orszagu, koj mŕ od zibke tja preganyati vidisze. Iztina je! daszu naredbe nyegvŕ proti meni jako ostre, ali brate! oneszu kruto y potrebne. — Dobro obchinzko za obraniti, moraju vechkrat poszebni kotrigi terpeti; — nepreganya mŕ ada orszag, nego neszrecha moja. — Ter zarad toga domovinu moju bi odurjaval? — O nebŭm! — dapache szŕm prav gizdav

na nyene pravicze. Iztina je, da mî vnogo haszne otimlye, — ali opet dobromiszleche szerdcze oszlobadya: — Y neli miszel ova za mē vészela, kada miszlim; iztinito je, da mî orszag ov szrechu je vzel, vendar naj lepszu szlazi nyemu takaj presz szreche szlusiti, vzeti mî ni mogel?

Francz. Zaizto mishlenye takvô velike hvale vredno je. — Ali puztemo mi ta vsza na ztran, brate! ti anda presz vsze shale zvan orszaga szlusbu budesh izkal? nego veruj mî, da tî Amalia naprevzetje tvoje preprechuvala bude — zato nestentajsze dugo ovde; — da pako prilichneshe putovati moresh, zto czekinov tî dam na put odbrojiti. Zapletavec szim ide, bash nam k-vremenu dojde. —

I Z H O D X.

Zapletavec, y perveshi.

Zapletavec. (Szam z-szobum govori.) Zto jezerh ranychkov, *ad animam meam!* lepa je ta vezdashne vreme shuma. Zaizto miszel moja je viteska. (Proti Franczu) Gozpodin Grof! jaszem na verlu jednu miszel doshel, doiztoszû jaki kapitali, koje nyim Gozpodin otecz nyihov na vszakojachkeh meztah je oztavil. — Ove kapitale, ako dobroga tolnacha môga poszluhnuti hocheju, — vsze odpovedati moraju; vemszu vszi szamo iz 6. na zto izchinsani, zgubichek, kojega chinê, je

nenadomeztlyiv. — Naj mē poszluhneju, Gozpodin Grof! vsze kapitale k-szebi vzeti naj doztojû; znam takov nachin, po kojemsze oni z-penezi zaszipljeju — leztor na mē naj zpuztê tu zkerb. — Poznam lyudi, (navlaztito sidove) koji penezh potrebujû, takovi lyudi, kada nye szila prav sivo pritzne, obechaju vsze, da szamo penezze dobiti mogû. Razmejuli mē dobro, Gozpodin Grof! vezda pako zprichavasze tak dugo nekaj dati, doklam oni oszem, dvanaizt y joshche vishe na zto obechaju, kakti na priliku: ako potrebujû zto ranychkov, tak îmsze szamo szedemdeszet da, oztaleh pako trideszet taki zadersisze, kakti za del buduchega dobichka, y za malu jednu platchu poszudyeneh penezh: NB. obligatoria vendarsze podpunom napishe — na izti nachin moresze takaj y z-vekshum shumum vchiniti; — neg' odkud drugud nash ztari Gozpo *** szilne novcze bi bil zpravil, kak iz takvêh vujmov. — Naj da mî szad povedû, Gozpodin Grof! neli ova miszel zlata vredna — y nebudulisze na takov nachin penezî nyihovi vidlyivo povekshavali?

Francz. To je zadnyich iztina, dabisze povekshavali; neg' znashli? daszu takvâ poszudyavanya, y takvî prekoredni vujmi ostro prepovedani, ter akosze zezna. —

Zaplet. Ha! ha! akosze zezna, no onda! podmasesze — tajisze, dasze vishe vujma ni vzelo, nego kak orszachki navadno

je jemati; ako pak dalye dojde — onda-
sze y prishese. —

Siga. Male Vere ti chlovek! szuseny szvojhasznozti! na kakvè nezdushnozti brata mòga napelyati bi rad — kaj mè dersi, da tè ov hip neza — — — Ali neszrechni! tiszì bolye pomiluvanyamòga, kak odurjavanya vreden, kajti na dushu tvoju nikaj nedersish. — Kakvâ prokleta miszel! na takov nachin iz lyudih — bratje nashe — kerv lokati — y obogateti priliku izkati! — Brate, brate lyubleni! ovomu chloveku nikaj neveruj, on je pravi peklenzki nepriatel tvoj; veruj mi! koj na dushu szvoju nikaj nedersi, takov nit' Boga bojisze — nit' lyudi prestimava — niti z - nyimi pomiluvanye ima. —

Zaplet. Chujû oni, Domine! — najdasze jedno malo posteneshe vuchiju, ter mè dugo totu naj nepszujû, zaizto im puta najdem. — Tak je! ja ih kakti krivichnoga vrazitela putem pravicze budem izkal, y na sivoga Boga prishesem, dabi rajshi jezero czekinov bil zgubil, kak ovo postenyu mojemu skodlyivo pszuvanye preterpeti. — Oni moraju mi probuvati —

Siga. Pri meni iztina nikakvò pszuvanye nije — ali muchi —

Zaplet. Oni z - menum nikaj zapovedati nemaju — jabi muchati moral? — ja? — Znajuli oni zkem govoriju, ja imam miloshohu pri Gozpodinu Grosu Franczu Dobroszlav za praviczopriatela biti — — — *et. etiam sum.* — — — — Oni nemaju

zroka, niti najsze nepodztuplyujû z-menuum tak baratati; ar od mene viszi, na vrat pravdu nyim obesziti, y nyim jû za ztarno zgubiti pomochi; *et quidem* tak zgubiti, da im niti rubacha na telu neoztane.

Siga. Proszim t , nedelajszii toga vesze-lyya, neszrechni! tisze k - szamomu Shotonu vtechi moresh, ali naredbe orszachke razmetati niszi kader; — znaj pako; da ja z-bratom po priatelzki z-dobra nara-vnalszemsze y pogodil.

Zaplet. Naravnali? y pogodili? — kaj chuti moram — niszemli rekel, Gozpodin Grof! — Oni m  znaju rech nyihovu dersati, — hm! hm! naravnali — po priatelzki pogodili. —

Francz. Neg' ja pri ov  pogodbi chizto nikaj nezgubivam.

— *Zaplet.* Dabi Pogan vsze priatelzke pogodbe na glublinu v-morje odneszel — kakv  bi ova zmosna pravda bila poztala; — nekteri diurnum. — Znaju kaj? Gozpodin Grof! naj berzo razmetcheju tu pogodbu; — *tamen adhuc dantur remedia Juris.*

Siga. Jezerosze remediumov *Juris* najti more, ali nijedinzki ni moguch pogodbu nashu raztepzti; — ja oztavlyam bratu mojemu vsza, ter od nyega nish drugo nepotrebujem, kak jedno jedinzko obimanye, kakti za szvedochantzvo, da m  nepriatel nije.

Zaplet. Jo! akosze tak dugovanye ima, proti tomu vnogo aleguvati neznam. —

Francz. Zapletavec! hodi v-kaszu, ter odbroj Sigi na put zto czekinov.

Zaplet. Zto czekinov? koga vruga — zto czekinov — hm! pak zakaj — jedno zto czekinov?

Siga. Proszim, najszii nedelaju truda toga, Gozpon Zapletavec! brate ja nikaj nevezemem, naj menyshega nikaj.

Francz. Ali — —

Zaplet. Gozpodin Grof! najgâ z-penezi jako netruczaju, oveh zto czekinov na kaj drugo lahko obernuti moremo.

Siga. Vreme je, Brate! da odhadyam — zdrav oztani — anda mē neodurjavash. — Miszel ta veke szrechu moju bude chinila.

Francz. (Dersechgâ za ruku: veli) Otecz Neba y Zemlye! kaj szem chinechi — (zasze) Ja padam — dika moja — ov neszrechni — ali bedaztocha; nebûmli ja po odhodku nyegvēm vszeh imanyh ladavec. Z-Bogom — Zdrav budi — z-Bogom — z-Bogom brate!

I Z H O D XI.

Grof Pravomir. Groficza Postenovich.
Gozpodichna Amalia. Andrashina.
Ivanhek y perveshi.

Amalia. (Koja Sigu v-chohi y szurini zagleda) Kam hocheju oni, neszrechni! kaj ta oprava znamenuje?

Siga. Amalia — O Amalia! (znevarcze opazi Grofa Pravomira, y opademû na persza) O lyubljeni rodyak! teda negda vidim nyih; kakvâ szrechna vura! kakvô preveliko veszelye za szerdcze moje! — chinimisze, kak dabi josh vmirajuchega otcza môga na rukah nyihoveh videl — vidim mertev obraz nyegôv, vmirajuče nyegvê vuztnicze. O priatel! nek' mî povedu, jeli je pred szmertjum szvojum namê miszlił — jeli je vmirajuchi jezik nyegov blagoszlova zverhu mene zgovoril. O nek' mî hitro povedû. —

Pravomir. Tak je! moj dragi Sigicza! vmirajucha ruka nyegvâ dala im je joshche otchinzkoga blagoszlova — kakgoder jezik nyegov bratu nyihovomu dal je prokletztvo.

Francz. (Oszupnyen) Nebo! —

Siga. O naj preztaneju — kaj velê — brata mojega je prokel — O ti neszrechnî! dabi ja moguch bil toga blagoszlova — szvetoga blagoszlova toga z-tobum razdeliti. — Ali neje! neje mogel nash predobri otecz detê szvoje prokleti.

Francz. (Zasze) Kak! morti mê inosh je izdal?

Pravomir. Naj mê szlushaju oni, Sigicza! a oni pako nezahvalen szin, naj trepecheju: ar prokletztvo, koje na nyih je zrecheno, preztrahovito je: — Vre pred tremi tjedni pri odpiranyu zadnye odluke ovde biti bi bil moral, y nyim ztrashnu zkrovnozt ovu odkriti, nego neszrecha

mîsze na putu je pripetila, moj inosh opal je z-kuchije, ter ruke y noge jako ranil-szi — y ova prepRechilaszû mî dosheztkâ môga, kojega za nekuliko tjednov raneshe vuchiniti bi bil imel. — Grof Dobroszlav pokojni otecz nyihov tri dneve pred szmertjum szvojum dal mē je k-szebi dozvati — y med presuhkem szuzh prelevanyem povedal mî je preztrahoviti naputek, kojega nyegov mlajshi szin —

Francz. Izdan szēm — izdan. O naj preztaneju govoriti; szam vsza na laztovitu rugotnozt y odurnozt moju odperto valutati hochu: Tak je! naj mē dobro pregleđaju, jaszem ogrutno szveta ztrashilo — jaszem odversek narave; ja — jaszem naj ztrahoviteshi naputek na sivlenye otcza môga vchinil — neterplyivo chakajuch, da morem imanyh nyegoveh ladavecz berse poztati — pohlepno z-tolvajzkemi ochmi gledajuch na peneze, da z-nyimi pohotnoztî moje zadovoljyuvati morem; podmitilszem inosha, koj z-otczem je putuval, y obechalszēm mû zmosnu platchu, ako on otcza môga kaj bers to bers — iz ovoga szveta odpravi na vekivechnozt. — Zdvojnye podisesze v-perszah mojih, chujem prokletztvo vmirajuchega otcza môga — chujem prokletztvo Boga, lyudih — y narave.

Groficza. Grozovito je to chuti!

Pravomir. Y ravno ov inosh, kojega-szû podmitili, dva tjedna pred otczem nyihovem je vumerl; na szmertî szvoji

poztyeli Gozpodinu szvômu vsza valuval je, koj mû takaj je y odproztíl. — Od toga vremena opade nyihov Gozpodin Japicza v-pregluboku turobnozt, jako zbetesa, y kada bi koncza dnevov szvojeih blizu dohadyati pochutil bil, da mene k-szebi dozvati, preporuchimí szvôga ztareshega szina — y preda mí paper ov, kojega je on pred nazochnoztjum potrebnih k-tomu szvedokov napiszal, y kakti szvoju szresznu y zadnyu volyu ochituval. Zavjetje je ovo, (chteje.)

„Paper, koj med piszmi mojemi najde-
 „sze, pokasuje; da moj ztareshi szin
 „Siga imanyh pravedni odvetek nije,
 „zaprichuvati pako ztanovita zpotikanya,
 „y to z-znanyem Gozpe moje, napervo
 „dalszem, koja v-drugom porodu je
 „preminula, kakti dabi ravno od nye
 „bil; nahadyalszem szê v-mojoj veztí
 „zavezanoga, da pravednoga odvetka ne-
 „vkanim, ovo ochituvanye vchiniti; y
 „k-tomu czilyu oztavlyam pismo jedno,
 „koje vu pripetchenyu, ako bi ja vte-
 „gnul vmreti, zkrovnozt tu odkrije.
 „Francz je anda pravedni szin moj, y
 „pravi odvetek imanyh, kojega pako
 „zarad ogrutnoga proti otczu szvomû
 „baratanya, y dokonchanoga otczo-
 „morztva (od kojega ovde prilosena
 „z-laztovitum rukum nyegovum piszana
 „na inosha môga czedulicza szvedochi)
 „zevszema iz vszeh imetkov izhitche-
 „noga imeti hochu. Vu pomenykanyu

„ada pravednoga szina, dete moje na-
 „ravzko vszeh imanyh mojih odvetka
 „chinim z-ovem pizmom, poztavlyam,
 „y zpoznavam; ter za potverdyenye
 „iztinzke moje volye pred nazochnemi
 „szvedoki z-laztovitum rukum mojum
 „podpishujem, y z-dopuztchenyem kra-
 „lyevzke Szvetlozti jachim y tverdim.
 (prot' Franczu) Poznajuli oni ov pod-
 pisz?

Francz. Na pod konec koncza zdvojim.

Zaplet. Oho! Gozpodin Grof! Bei meiner armen Seele! ta je *Causa pessima*.

Siga. Anda mē otecz moj vszeh ime-
 tkov odvetkom je vchinil?

Pravomir. Tak je! (proti Ivancheku y Andrashini) vi pako Gozpodinu ovomu vszu pokornozt, y vernozt zkasuvati morate.

Ivan. Nyih' Gozpodztvo! kaksze je na veszelye preobernulo to dugovanye.

Andr. Iz pravoga szerdcza selyim nyim, premiloztivni Gozpodin Grof! szrechu.

Amalia. Naj vendar nebudû tak zazablyeni, Sigicza!

Groficza. Onisze nemaju zroka saloztiti.

Siga. O dapache prevnogo. — O dabi otecz moj prokletztvo iz glave brata môga odezvati mogel! Ali! postuvanya vredna tenya, koja vre pochivash; nedamszi mira, po zavezu mojem joshchegâ blagoszloviti morash. Brate! zpotikanya y kajanya vezti
 tvoje

tvoje zpasujem na obrazu tvém. — — O neje szerdcze tvoje! — O neje zevszema zlochezto; neszrechna hman pajdashtva, y nezredna poselenya k-ovomu kastigo vrednomu nakanyenyu napelyalaszû tê: — Ali szuze, suhke posaluvanya szuze iztoga Boga vtasiti moreju. — Tak je! chinimisze, da otcza mojega vidim, kak on nazad jemlye proklettvo, koje zverhu tebe jezgovoril — on tî odpraztcha. Oni pako, dragi Rodyak! ochituvaliszu mene za pravednoga odvetka vszeh imanyh — ja nye takaj y jemlyem, ter szû od ove vure laztovitozt moja, z-mojum pako laztovitoztjum szlobodenszem chiniti, kaj hochu: Brate Preljublyeni! opet tî predajem imanya, y za mē zadersujem leztor tuliko, da szrechu moju z-szrechum Amalie zdrusiti morem. — Jeszi ti zadovolyen?

Franecz. Rugotni ztrahimē obhadyaju, dushumî prevelike tuge trapiju — O brate Sigicza! kaj pravicza, kaj izta lyubav v-szerdczu tvojem kratiti mî bi morala, to mî szmiluvanye vuschi — — Ako nevolya ztanovite pravicze ima, pomiluvanye potrebuвати, gdo na szvetu vekshe potrebuвати more, kak ja? pozabi na zlochincza — na nezdashnyaka — na otczomorcza, ter odprozti nevolynomu. — Neszrechni! koj plakati nische mogel, kadaszu vruche neszreche szuze po liczah tvojuh dole czurele — Koj na zahvalnozt, na lyubav bratinzkû, na naravzko nagnenye y chlovechantvo je pozabil — ovoga je

Bosanzka fantlyivozt vkrotila — oszramotchen tja do praha ztoi ovde pred tobum — y po velikoszerdchnozti tvoji ponisen. — Kak! hochesh mi imanya v-ovom hipu odztupiti, v-kojem mi nye Previdnozt Nebezka, za kastigu moju, je vzela; vu ovom chaszu veli mi lyubav tvoja joshchesze na szrechu ufati, v-kojem fantchenye pravichno za naj cherneshe pregreshke naplatchuvanye potrebuвати vidisze — Ne! ja nechu! ja nemrêm velikoszerdchnozt tvoju prijeti.

Siga. Prelyubleni Brate! vekivechna tmicza presheztne hmanyicze naj pokrije, ter jedina lyubav y szloga na putu krepozti szrechne nasz naj chini. Budi krepozten, brate! y ti mi naj lepshe pokaze dash, da me lyubish. — Ako ti imanya odztuplyujem, nije ovo prikaz velikoszerdchnozti, nego ti po tom priliku dajem, da prokletztvo otcza tvojega, po zvershavanyu krepoztih y dobreh delh, opet vtasiti moresh; ar znaj! dasze nigdar vekshe krepozti pokazati nemogu, kak kadasze nad kmeti zapovedati ima. — — —

Pravomir. Ada velikoszerdchnu brata nyihovoga proshnyu naj primeju.

Groficza. Izta ja ih proszim.

Amalia. Szrecha Sige podpunom izpunyena nebi bila, dabi brat nyegov nezrechen bil.

Zaplet. Meni bude takaj dragshe, akosze to dugovanye z-dobra naravna,

bar imam ufanye — *quo ad meum honorarium.*

Francz. Nepreczenlyivi priateli! Nebo je pravichno; vezť moja y kajanye dajejú mû szvedochantzvo. Z-ztrahotum premi-shlyavam na rusnocherne sivlenya môga chine — ter laztovito szerdcze moje fanti-sze nad zbantuvanum krepozti zmosnozt-jum, odperto valuvanye ovo za szvedoka naj vzemeju posaluvanya mojega — Bose Miloszerdni! nikaj mî dragu czenu nije bilo — nikaj szveto, kaj zadovolynozti pohotnoztjam mojem nebi bil alduval; zezsmehavalszemsze iz prokletztva oneh, kojiszu po razvudanozti moji terpeli — y bilszem nechutlyiv proti szuzam oneh, kojehszu naszladnozti moje pokoja nyihovoga ztale; zpoznavam pako vezda hmanycze moje, y terszilsze budem nye popravit. (Poklekne pred ztarcza) Prestimanya vreden, ztarcz! poglei mē pred nogami tvemi, jaszem on, kojszem ti pokoja ztareh y teskeh dnevov tvojih porobil; jaszem kchere tvoje porobitel; imam jú pri mladichu meni jednakom v-gradu zapertu; nyuszem ozkrunil — devojachtvo nyeno naplatiti dusenszem. — O dabi mogel pokoja tvôga, dabi mogel mirovnozt nyenu opet kupiti, za tu czenu rad hi sziomak biti. — Ali, poszluhni mē, ztarchecz dragi! ako mē ona lyubi, ako mē ti v-szerdczu tvojem nepreklinash, proszim tē za ruku nyenu; Szveti zakonztva zavez naj nasz zdrusi, ter po nyem

venecz devojachtva nenyega nadomeztchen bude. — Vszasze zkerbel bûm vchiniti, po chem ztarozt tvoja zlehkochena bude, — y lyubav tî moja prekorednoztî moje pozablene vchini.

Andr. (plachuch) Ah! — andaszêm opet kcher moju nashel — ter oni, Gozpodin Grof. — — —

Francz. Tî placheshsze — daklye neprivolynjesh ti?

Andr. Proztu musku kcher hocheju vzeti? obodva bi neszrechni bili.

Siga. Akogâ ona lyubi, tak ti zroka nemash, Ztari! privolenye tvoje zkratchuvati; — Velik rod nema tu praviczu, ozkrunyavati nevrasene — da îm takaj zgubichka postenya nyihovoga nadomeztiti nebi moral; v-takvôm prigodyenu prozta senitba vu pospotanye nedohadya. — Iztina je, da je ona familii na kvar — ali ov kvar nije tak velik, dabi mûsze krepozt y dusnozt viteskoga chloveka ogibati morala; akosze y kada dopuzti, da plemenschinu neszamo pripetchenye, nego takaj krepozt y pravotvornozt chini —

Groficza. Oni prav poleg dushe govoriju, Gozpodin Grof! Vnogi poszmradi prechiztu devojchiczu pod zgovorom, da jû za tovarushiczu vzeme, ter kada sivinzku naszlad szvoju vtishi, ondagâ zproti priprozti rod od dusnoztî nyegvê odvesuje. —

Andr. Pokehdobh ada imeti tak hocheju, y Rozalia privolyi — takaj proti tomu nikaj rechi nemam.

Siga. Ov chin tvoj, brate! jemlyem za pervo pokazanye lyubavi tvoje proti meni. Ti anda Rozaliu vchiniti selish szrechnu — ter po tom chinu takaj y tebe opostenish. A oni, Gozpodichna Amalia! privolyujuli takajshe szrechu moju po ruki nyihovi zvershenu vchiniti?

Amalia. Ztalsiszû vre od lyubavi moje.

Groficza. Ako kada naj veksha szrecha je za mater dete szvoje vudati, tak szêm denesz prevech szrechna, arszêm Zeta nashla, kakszû oni.

Siga. Y ja, kajtizem Gozpodichnu nashel, kak je Amalia.

Pravomir. Zaizto pri dohodku mojem nebi bil stimal, dasze to tak dobro dokoncha.

Francz. Pokehdobh ti vsze szrechne imeti hoches, brate! takaj za Ivančekovu szrechu zkerb joshche vzemi.

Ivan. Za moju szrechu zkerbeti hocheju? a ja stimam, daszem szrechneshi, kak vszi vi, mâ Gozpoda! ar szrecha Gozpodina môga dvojverztno mene szrechnoga chini.

Siga. Ivanček! ti zmir' v-mojem kruhu oztanesh, doklam sivel bush.

Pravomir. Veszelye, koje oni denesz, kakti naplatchuvanye pravotvornozti, chuti-ti moraju, vnogo vekshe biti mora, kak

dabi vsze kinche szveta ovoga predobili bili.

Zaplet. Vidim vre, daszem ni vishe potreben ovde (noche iti.)

Siga. Gozpon Zapletavec! oni takajshe od nasz presz vezelya oditi nemoraju — Oni vszako leto na bolshe zdersavanye sivlenya nekaj penezh od nasz dobiju — neg' naj budû zdushni y pravichni; ar Domovina vszigdar zdushne y pravichne pravdopravnike potrebuje — naj vzemeju za chasz peneze ove (podamâ moshnyu z-czekini) ter najszî prizkerbè dobre knyisicze za obdelavanye szerdcza; ar pri pravdoznanczeh, koji iztinzko Domovini y chlovechantvu haszueti hocheju; mora szerdcze tak dobro, kak glava biti. — Bog ih zdraveh dersi.

Zaplet. Budemsze terszil zapovedjam nyihovem zadozta vchiniti (odide)

Siga. Szadsze hochemo vezelyu priatelzkomu y krepozti podpunom povdati.

Pravomir. Ja takajshe moram k-tomu vezelyu nekaj pridonezti. Ti, ztari Andrashina! zprevodi zeta tvôga; Oni, Sigicza! naj zprevodè Gozpodichnu Amaliu, à ja Gozpu Groficzu.

Amalia. Ivanček takajshe z-nami mora iti.

Pravomir. Tak je! zaizto tak je! Pravotvornost bila je zkupna, y vezelye mora takaj zkupno biti. Ztanovito tak je! Dragi Priateli, Bratja moja Horvati! pravo vesze-

Iye imasze leztor jedini krepozti zahvaliti, a prava iztinzka krepozt zametche
Predszud Zverhu Ztalisha y
roda.

K o n e c z.

Hae viginti duae et $\frac{1}{2}$ Phylirae mediae ad imprimendum admittuntur. Zagrabiae 30. Junij 1830.

Josephus Jurjevich m. p. Censor.

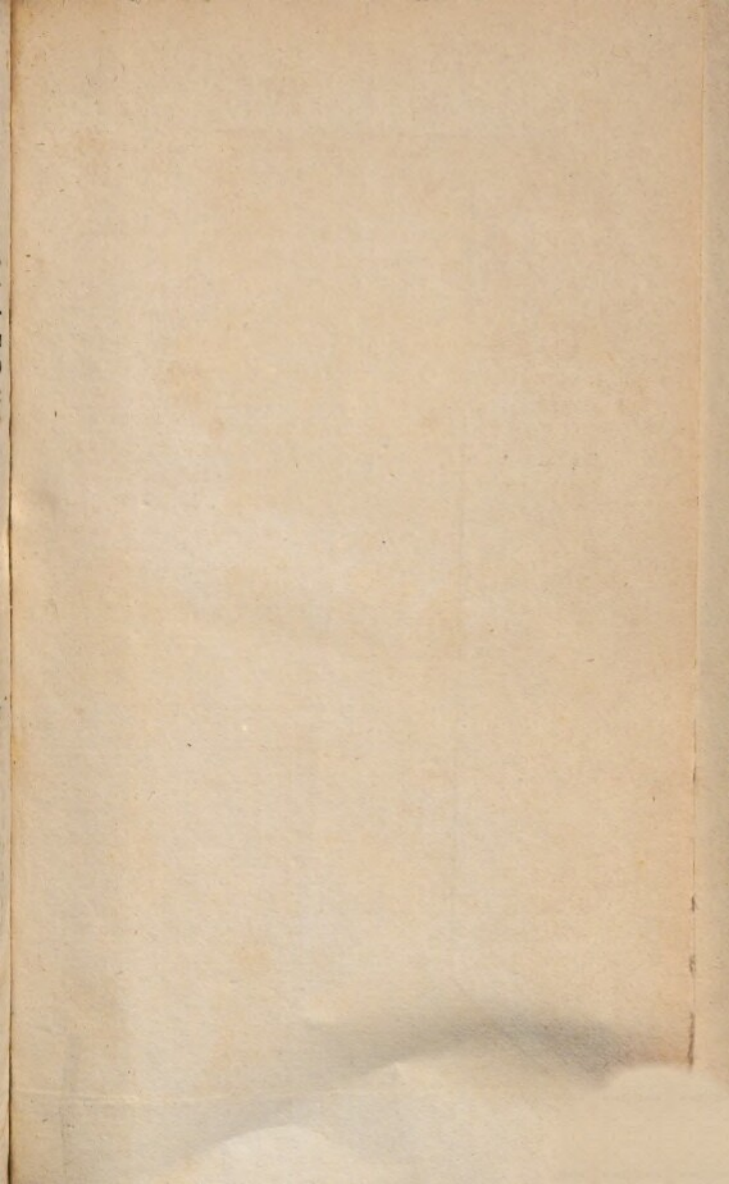
R a z g l a s z e n y e.

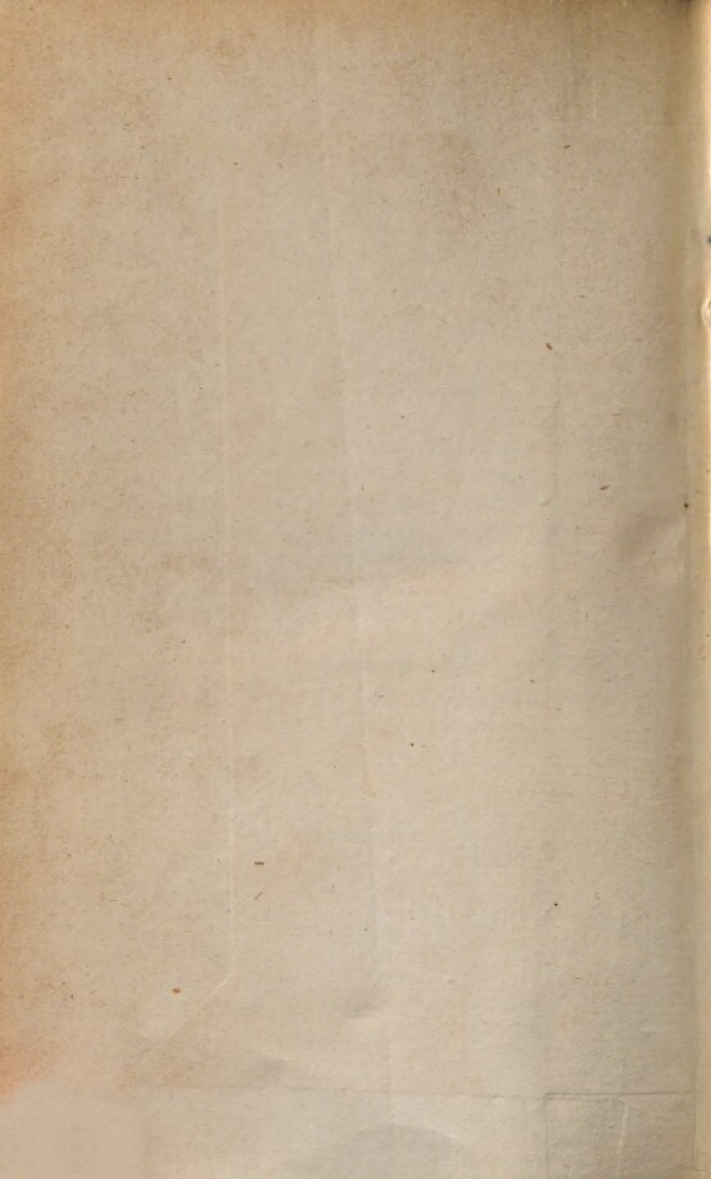
Pri zadnyem knyisiczh mojih van davanyu leto 1825. ztalno bilszem obechal, da Pripovedanya Oztaleh Deszet Zapovedih Bosjeh (ako ztoshke k-rukam dobim) na szvetlo dal budem: — Ali salozt! — niti poloviczu Ztoshkov mojih k-rukam dobil neszem — y zato imaj mene izprichanoga, Ti Prelyubleni Poszledek Horvatzki! y zajedno za szveto dersi! da bilo je domorodneh Szinov, kojiszû vruchu selyu imeli, materinzki szvoj Jezik (koj z-plodnoztjum rechih tak dobro, kak vszaki drugi dichitisze po praviczki more) podignuti y izvisziti, ter od tudyeh Jezikov pospotavati — y gazitigâ nedati — ali z-golemi rukami nikud nikam dalye dojti niszu mogli; ter tak vu vremenu naj bolshe dobe szvoje — y vu naj marlyiveshem poszluvanyu preztati moraliszu. —

Nazochni pako ov Igrokaz vre dugo chasza rukopiszno zgotovlyen lesal je, doklam drechnomu Domorodczu, y vszevdily velike hvale vrednomu — — Verloprestimanomu Gozponu M. T. V * * * h, pripetcze v-ruke bi bil doshel, koj nepazech na Ztroshke — — nego jedino gledch Predragomu Narodu Horvatzkomu hasznovitoga kaj doprinezti — zproti obszvojeh ztroshkeh pritiznutigâ je dal; kojemu ja ovde odperto — za Velik ov Chin — tak od moje, kak od ztrani vszeh iztinzkeh y nevkanlyiveh Orszaga Horvatzkoga praveh priatelov, iz szerdcza — prav lyubleno zahvalyujem! — ter mene y Poszel ov vu lyubav izrucham.

Vu Varasdinu 25. Szerpna 1830.

Iztinzki Domorodecz,
Jakob Lovrenchich.

Österreichische Nationalbibliothek

